

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Broj: 03-1-569/9

Podgorica, 14.06.2018.god.

Izvještaj o utvrđivanju kvaliteta
obrazovno-vaspitanog rada

U periodu od 10.04.2018. do 13.04.2018.

JU Obrazovni centar - Plužine

Crna Gora
Zavod za školstvo

Broj: 04-569/1-18
Podgorica, 05.04.2018. godine

Na osnovu člana 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07) i („Službeni list CG“, br. 45/10, 36/13, 39/13 i 44/13), člana 2 i člana 7 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama („Sl. list Crne Gore“ br. 26/12), donosim

RJEŠENJE

I - Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. **Vojin Cicmil**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i rad u domovima učenika), rukovodilac tima;
2. **Milica Čabarkapa**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i matematiku), član;
3. **Rabija Šarkinović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i engleski jezik), član;
4. **Džoana Perkaj**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i istoriju u ustanovama sa nastavom na crnogorskom i albanskom jeziku), član;
5. **Nataša Rašović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i ruski jezik), član;
6. **Nataša Tomović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predškolsko vaspitanje), član;
7. **Nermin Hajdarpašić**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i fizičko vaspitanje), član;
8. **mr Blaga Žurić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica - (za oblast opšte organizacije i predmet crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost), član i
9. **Dragana Bušković**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i hemiju), član.

II - Zadaci tima su da izvrši utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada **JU Obrazovni centar Plužine** od **10.04.2018.** do **13.04.2018.** god.

III - Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu člana 11 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

IV - Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

DIREKTOR

Rešad Sijarić

Dostavljeno:
- članovima tima,
- arhivi

Prosvjetni nadzornik: Vojin Cicmil

1. Kvalitet upravljanja i rukovođenja ustanovom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
20	43157	Godišnji plan i njegova realizacija	7		X		
15	43155	Program razvoja	8		X		
13	43150	Rad stručnih organa	5			X	
12	43151	Proces interne evaluacije rada	6		X		
12	43152	Realizacija plana za unapređenje kvaliteta	8		X		
10	43153	Pedagoško-instruktivni rad direktora i saradnika	8		X		
10	43154	Rad Školskog / Upravnog odbora	8		X		
8	43156	Vođenje pedagoške evidencije i dokumentacije	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.17	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
43157	<p>Godišnji plan i program rada sadrži osnovne strukturne elemente u skladu sa zakonom koji su ključni za obrazovno-vaspitni rad Ustanove. U Godišnjem planu djelimično su definisani prioritetni ciljevi za tekuću školsku godinu u skladu sa Programom razvoja (u dijelu materijalnih uslova) i Izvještajem o samoevaluaciji. U Godišnjem planu nedostaje metodološka jasnost, posebno u dijelu organizacije vaspitno-obrazovnog rada. Naime, brojna pitanja koja se tiču organizacije vaspitno-obrazovnog rada data su izvan ovog poglavlja ili nedostaju. Nedostaje raspored i organizacija rada vaspitača i medicinskih sestara po vaspitnim jedinicama i grupama, raspored i organizacija rada tehničkog osoblja, kao i osoblja na poslovima ishrane u domu učenika i vrtiću, rukovodećeg i administrativnog osoblja, noćnog dežurstva u domu, ritam radnog dana u vrtiću i domu, raspored dežurstva u svim objektima Obrazovnog centra. Godišnji plan nije dovoljno sveobuhvatan dokumenat jer u njemu nedostaje poglavlje o materijalno-tehničkim i prostornim uslovima kao i kadrovskoj strukturi zaposlenih u školi, domu i vrtiću (data su samo zaduženja nastavnog osoblja). U okviru kadrovskih uslova nedostaje informacija o stručnoj zastupljenosti nastave. U Godišnjem planu uglavnom je zastupljena samo škola, dok su dom učenika i predškolsko vaspitanje samo djelimično obuhvaćeni. Sadržaj Godišnjeg plana djelimično odražava specifičnost Obrazovnog centra. U Godišnjem planu nedostaju operativni planovi koji treba da odražavaju aktuelne potrebe Ustanove, kao što su: plan vannastavnih aktivnosti, preventivne zaštite i zaštite od nasilja, plan profesionalnog razvoja za predškolsko vaspitanje i dom učenika, plan praćenja i realizacije Godišnjeg plana. Takođe, neki planovi nisu vremenski raspoređeni (plan podrške učenicima i plan Savjeta roditelja). Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana za prethodnu školsku godinu nije sveobuhvatan i samo djelimično odlikava realizaciju Godišnjeg plana. Nedostaju relevantne informacije o radu Obrazovnog centra u skladu sa sadržajem Godišnjeg plana. U ovako specifičnoj i složenoj organizaciji kao što je Obrazovni centar, u praksi se znaju jasne podjele zadataka i odgovornosti zaposlenih. Nedostaju mehanizmi i mjere za unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada na osnovu rezultata praćenja i vrednovanja. Rezultati upitnika nastavnika, učenika i roditelja, kao i komentari učenika pokazuju veliko povjerenje u rad uprave Obrazovnog centra (percepcija zadovoljstva se kreće u rasponu od 70,60% do 96,%).</p> <p>Preporuke</p> <p>Uskladiti Godišnji plan i program rada sa Programom razvoja i Izvještajem o samoevaluaciji u dijelu definisanja prioritetnih ciljeva.</p> <p>Organizaciju vaspitno-obrazovnog rada uskladiti i operativno razraditi sa specifičnostima Obrazovnog centra.</p> <p>U Godišnjem planu ili njegovom aneksu obezbijediti sljedeće planove: plan vannastavnih aktivnosti, preventivne zaštite i zaštite od nasilja, plan rada tima za inkluzivno obrazovanje, plan profesionalnog razvoja sa specifičnostima za predškolsko vaspitanje i dom učenika, plan praćenja i realizacije Godišnjeg plana.</p> <p>Uskladiti Godišnji izvještaj o realizaciji sa sadržajem Godišnjeg plana rada Obrazovnog centra, tako da Izvještaj u potpunosti odražava realizaciju Godišnjeg plana rada.</p> <p>Obezbijediti efikasne mehanizme praćenja i vrednovanja rezultata obrazovno-vaspitnog rada u cilju njihovog stalnog unapređenja.</p>						
43155	<p>Program razvoja uglavnom odražava specifičnost Obrazovnog centra (škole, doma učenika i vrtića). Prioritetne oblasti koje su definisane u Programu razvoja djelimično proizilaze iz samoevaluacije. Nedostaje praćenje i način praćenja realizacije ciljeva razvoja.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti praćenje i realizaciju ciljeva Programa razvoja.</p>						
43150	<p>Planovi rada stručnih organa sadržani su u Godišnjem planu i programu rada. Na osnovu zapisnika o radu stručnih organa, može se zaključiti da stručni organi uglavnom razmatraju samo jedan broj pitanja iz svoje nadležnosti. Na stručnim organima, a posebno na stručnim aktivima nedostaje razmatranje značajnih stručnih pitanja: izvještaji o radu stručnih aktiva (samo djelimično zastupljeni i to bez analize i mjera za poboljšanje), izvještaj o samoevaluaciji, pedagoško-instruktivnom radu, ogledni i ugledni časovi, hospitacije unutar stručnih aktiva, izvještaj o inkluzivnom obrazovanju, o analizi rezultata na državnom takmičenju, o profesionalnom razvoju, o vannastavnim aktivnostima, operativni ciljevi otvorenog dijela programa opšteobrazovnih nastavnih predmeta i dr. Zajednička karakteristika u radu stručnih organa jeste da prilikom razmatranja uspjeha i vladanja na kraju klasifikacionih perioda, dopunske i dodatne</p>						

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>nastave, kao i drugih pitanja, nedostaju mjere za poboljšanje. Takođe, nedostaju i konkretna zaduženja, odgovornosti, kao i instrumenti praćenja i realizacije. Ovo se posebno odnosi na rad stručnih aktiva i razmatranje i analizu dopunske i dodatne nastave (samo je data subjektivna procjena nastavnika i evidencija o održanim časovima, bez analize), gdje nedostaje jasno utvrđena funkcionalna veza između plana, izvođenja i provjere efekata dopunske nastave, odnosno njenog uticaja na postignuća učenika. Na osnovu analize rada stručnih organa, može se konstatovati da nedostaje značajnija uloga direktorice u praćenju rada stručnih organa, kao i njen doprinos unapređenju kvaliteta rada.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti da stručni organi na osnovu analize stručnih pitanja (postignuća učenika) utvrđuju mjere poboljšanja sa jasnim zaduženjima, odgovornostima i instrumentima za poboljšanje, posebno u odnosu na kvalitet izvođenja i stvarne efekte dopunske nastave, kako bi se dosljedno osigurao kvalitet nastave i učenja.</p> <p>Obezbijediti da stručni organi razmatraju i druga pitanja iz svoje nadležnosti: izvještaj o samoevaluaciji, pedagoško-instruktivnom radu, ugledne i ugledne časove, hospitacije unutar stručnih aktiva, izvještaj o inkluzivnom obrazovanju, o analizi rezultata na državnom takmičenju, o profesionalnom razvoju, o vannastavnim aktivnostima, kako bi se dosljedno unaprijedio kvalitet obrazovno-vaspitanog rada.</p> <p>Obezbijediti da direktorica Obrazovnog centra ostvaruje veću ulogu u praćenju rada stručnih organa i unapređenju kvaliteta njihovog rada.</p>
43151	<p>Obrazovni centar je sačinio Plan samoevaluacije u kome su definisane oblasti kvaliteta, broj izvršilaca i vrijeme realizacije. Nedostaju definisani jasni indikatori uspjeha, nosioci aktivnosti, ishodi samoevaluacije, instrumenti i tehnike sprovođenja. Tim za samoevaluaciju je sproveo samoevaluaciju u školskoj 2016/2017. godini iz nekih oblasti obrazovno-vaspitanog rada, uključujući i nastavu i vaspitno-obrazovni rad u vrtiću i domu učenika. Izvještaj o samoevaluaciji sadrži preporuke za poboljšanje, na osnovu kojih je sačinjen Plan unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada. Nedostaje učešće stručnih organa u procesu samoevaluacije, kao i učenika i roditelja. Takođe, nema dokaza da su u procesu samoevaluacije korišćeni drugi podaci (osim administrativni) kao što su: upitnici za učenike, nastavnike i roditelje, razgovor sa učesnicima u obrazovno-vaspitanom procesu, kao i uporedna analiza postignuća učenika prije i poslije izvođenja samoevaluacije. U školskoj 2017/2018. urađen je Izvještaj o samoevaluaciji koji se odnosi na opservaciju časova nekih nastavnih predmeta, koji po svom načinu izvođenja i sadržaju predstavlja izvještaj o pedagoško-instruktivnom radu direktorice i pedagoškinje. Nakon ovog izvještaja o samoevaluaciji, koji takođe nije razmatran na stručnim organima Ustanove i u kome nijesu učestvovali stručni organi, nije sačinjen Plan unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada. Na osnovu navedenih izvještaja o samoevaluaciji, kao i načina sprovođenja samoevaluacije, može se zaključiti da je samoevaluacija u Obrazovnom centru uglavnom sama sebi cilj i da je kao takva djelimično u funkciji unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada. Na osnovu ovih izvještaja i Plana unapređenja kvaliteta, nedostaju podaci o praćenju realizacije i poboljšanju na osnovu postignuća učenika, kao i planiranju poboljšanja na osnovu rezultata samoevaluacije. Pored toga što u samoevaluaciji ne učestvuju učenici i roditelji, i stručni organi su izolovani od ovog procesa, posebno stručni aktivni (samoevaluacija kao samorefleksija rada stručnih aktiva), a potom i Nastavničko vijeće. Izvještaji o samoevaluaciji nijesu usklađeni sa razvojnim planiranjem Ustanove (izradom programskih i razvojnih dokumenata). I u prethodnom Izvještaju o eksternoj evaluaciji (2011) konstatovano je da je potrebno redovno analizirati rezultate samoevaluacije na stručnim organima.</p> <p>Preporuke</p> <p>Plan samoevaluacije treba da sadrži izbor oblasti i indikatore kvaliteta, aktivnosti, učesnike, vrijeme realizacije, ishode, instrumente i tehnike sprovođenja samoevaluacije.</p> <p>Obezbijediti da u procesu samoevaluacije učestvuju nastavnici, učenici i roditelji.</p> <p>Obezbijediti da proces samoevaluacije i izvještaj o samoevaluaciji bude u funkciji unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada na osnovu podataka o postignućima učenika.</p>
43152	<p>Prilikom evaluacije Plana za unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada (2015), tim nadzornika Zavoda za školstvo je konstatovao da je Plan usklađen sa Izvještajem o eksternom utvrđivanju kvaliteta, ali da je djelimično realizovan.</p> <p>Preporuke</p> <p>Dosljedno na stručnim organima i Školskom odboru razmatrati i pratiti realizaciju ostvarenosti ciljeva iz Plana unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada.</p>
43153	<p>Direktorica i pedagoškinja realizuju pedagoško-instruktivni rad u skladu sa Planom. Dokumentacija o pedagoško-instruktivnom radu sadrži područje posmatranja i protokol za posmatranje. Nedostaje praćenje i realizacija predloženih mjera, kao i razmatranje izvještaja o pedagoško-instruktivnom radu na stručnim organima Ustanove.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti praćenje i realizaciju predloženih mjera, kao i razmatranje Izvještaja o pedagoško-instruktivnom radu.</p>
43154	<p>U Godišnjem planu i programu rada sadržan je Plan rada Školskog odbora. Prema zapisnicima vidi se da Školski odbor uglavnom razmatra brojna pitanja iz svoje nadležnosti, uključujući i izvještaje o rezultatima uspjeha i vladanja učenika i Izvještaj o samoevaluaciji. Nedostaje razmatranje predloga izbornih sadržaja i školske liste obaveznih izbornih predmeta i vannastavnih aktivnosti. Takođe, nedostaje razmatranje sveobuhvatnog izvještaja o realizaciji Godišnjeg plana rada Obrazovnog centra.</p> <p>Preporuke</p> <p>Školski odbor treba da razmatra sveobuhvatni Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana rada Obrazovnog centra, kao i predloge izbornih sadržaja, školsku listu obaveznih izbornih predmeta i vannastavnih aktivnosti.</p>
43156	<p>Osnovna pedagoška evidencija i dokumentacija vodi se u uglavnom skladu sa propisima. U matičnoj knjizi za predškolsko vaspitanje ima manjih nedostataka, kao što je nedostatak evidencije o ispisu djece i ukupnom broju dana boravka u</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	Ustanovi. Zapisnici sa sjednica stručnih organa vode se uredno i sadrže zaključke. Knjiga dežurstva nastavnika za Školu sadži relevantne informacije i evidencije.
	Preporuke
	Matičnu knjigu za predškolsko vaspitanje voditi dosljedno u skladu sa Uputstvom.

Prosvjetni nadzornik: Nataša Rašović

2. Kvalitet kadrovskih, materijalnih, tehničkih i bezbjednosnih uslova rada ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
18	43158	Stručna zastupljenost	5			X	
15	43165	Opremljenost nastavnim/smještajnim sredstvima	7		X		
14	43159	Profesionalni razvoj zaposlenih	6		X		
12	43160	Prostorno-tehnički i smještajni uslovi	7		X		
11	43161	Opremljenost računarima	7		X		
10	43162	Korišćenje raspoloživih resursa	7		X		
10	43163	Bezbjednosni uslovi rada (tehničko-normativni)	7		X		
10	43164	Sanitarno-higijenski uslovi	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.50	UGLAVNOM USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
43158	<p>Ustanova u školskoj 2017/18. godini ima ukupno 74 zaposlena, od čega je 45 lica zaposleno kao nastavno osoblje u predškolskoj ustanovi, osnovnoj školi, gimnaziji i srednjoj stručnoj školi i domu učenika. Ostali zaposleni, prema Godišnjem planu rada Škole, rade u upravi i na tehničkim i pomoćnim poslovima. Nestručno je zastupljena nastava u pet područnih odjeljenja (razredna nastava), nastava matematike u osnovnoj i srednjoj školi, kao i nastava latinskog. Ustanova redovno oglašava potrebu za stručnim kadrom za radna mjesta koja nijesu stručno zastupljena, međutim, nema prijavljenih kandidata odgovarajućeg obrazovnog profila. Tri nastavnice su tokom ove školske godine na opravdanom dužem odsustvu, za šta je obezbijedena adekvatna zamjena. Nastavni kadar je uglavnom stalan, kraća odustva su rijetka, a časovi se redovno nadoknađuju. U Domu učenika vaspitni rad je stručno zastupljen, dva vaspitača rade u dvije smjene sa dvije grupe učenika (osnovna i srednja škola, ukupno 25). U predškolskoj ustanovi je radno angažovano pet vaspitačica, medicinska sestra, kuvarica i higijeničarka, što je u skladu sa potrebama i kapacitetima. Vaspitačice posjeduju odgovarajuću stručnu spremu, položen stručni ispit i licencu za rad.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti stručnu zastupljenost u nastavi.</p>						
43165	<p>Nastava se uglavnom izvodi u učionicama, kao i u nekoliko kabineta, kao što su: kabinet hemije i biologije, kabinet tehnike i fizike, kabinet informatike, kabinet likovnog vaspitanja i kabinet muzičke kulture. U svrhu izvođenja savremene nastave, Ustanova je uglavnom opremljena nastavnim sredstvima i materijalima. Ustanova ima biblioteku, smještenu u sklopu kabineta hemije i biologije, što nije dobro rješenje, o čemu govore i neki od komentara učenika iz ankete sprovedene u prednadzoru. Biblioteka radi po utvrđenom rasporedu, ali rad biblioteke vezan je za pauze u izvođenju nastave u kabinetu u sklopu kojeg je smještena. Ukupan bibliotečki fond broji 8690 knjiga. Biblioteka posjeduje stručnu i priručnu literaturu za veći broj predmeta, kao i besplatne udžbenike koje ustupa učenicima na korišćenje tokom školske godine. Sala za fizičko vaspitanje je solidno opremljena, a Ustanova koristi i sportski poligon (vlasništvo Opštine). Područna odjeljenja su opremljena osnovnim nastavnim sredstvima, kao i materijalima koje nastavnici izrađuju sami ili sa učenicima. Ustanova posjeduje tri vozila za prevoz učenika osnovne i srednje škole, i to dva kombija i vozilo „Lada Niva“. Prostor vrtića je adekvatno opremljen didaktičkim sredstvima prilagođenim za rad sa djecom predškolskog uzrasta i omogućava kvalitetnu realizaciju planiranih aktivnosti. U okviru vrtića postoji mala biblioteka koja se povremeno dopunjuje.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti adekvatan prostor za nezavisno funkcionisanje školske biblioteke.</p>						
43159	<p>U okviru Godišnjeg plana rada postoji segment vezan za profesionalni razvoj nastavnika. U cilju racionalnosti i efikasnosti, plan je dat na nivou Obrazovnog centra i odnosi se na period od septembra 2017. godine do septembra 2019. godine. Plan je djelimično usklađen sa potrebama Ustanove (pretežno Škole, dok su Dom učenika i Vrtić minimalno zatupljeni), sačinjen je na osnovu analize sopstvenih potreba, iskustva i prakse, kao i na osnovu rezultata ankete koju je Ustanova sprovedla među nastavnicima. U Planu su izdvojene prioritetne oblasti usavršavanja, sačinjen je Akcioni plan sa naznačenim ciljevima, aktivnostima, ciljnim grupama, vremenom realizacije, pokazateljima. U izradi Plana učestvovao je Tim za profesionalni razvoj na čelu sa direktoricom i pedagoškinjom. O realizaciji aktivnosti iz ove oblasti postoji određena evidencija, gdje se taksativno navodi prisustvo nastavnika na seminarima i drugim vidovima usavršavanja. Takođe, postoje pojedinačni izvještaji o aktivnostima nastavnika nakon posjećenih seminara (u okviru stručnih aktiva), a Ustanova sačinjava i svojevrzni sumarni izvještaj o realizaciji profesionalnog razvoja na nivou Centra za prethodni period. Profesionalni razvoj zaposlenih u Domu učenika bilježi neke oblike usavršavanja u okviru Stručnog aktiva (priprema aktuelne teme iz prakse vaspitnog rada vaspitača). Nedostaje učešće vaspitača na seminarima koje organizuje Zavod za školstvo. Svi nastavnici i vaspitači imaju lični plan profesionalnog razvoja, mada se njihovoj izradi pristupa vrlo formalno. Tokom ove školske godine u Ustanovi nema nastavnika-pripravnika, a takođe nema ni nastavnika sa višim zvanjima.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti učešće vaspitača Doma učenika i vrtića u profesionalnom razvoju na nivou Zavoda za školstvo.</p>						
43160	<p>Ustanova radi u dvije smjene. U matičnoj osnovnoj školi i devet aktivnih područnih odjeljenja ukupno je formirano 17 odjeljenja. U okviru opšteg srednjeg obrazovanja nastava se izvodi u četiri, a u sklopu srednjeg stručnog u tri odjeljenja. U sklopu Ustanove postoji i 12 neaktivnih područnih odjeljenja.</p>						

Br. ind.	Objasnenje
	<p>Školski prostor je uredan, lijepo oslikan, prilagođen izvodenju odgovarajućih oblika nastave. Spoljašnji školski prostor je izuzetno lijepo uredan, uredan, dvorište je ograđeno i osvjetljeno. Ustanova nije prilagođena učenicima sa tjelesnim smetnjama, mada i nema upisanih učenika sa ovakvim smetnjama. Namještaj u Ustanovi je funkcionalan i omogućava kvalitetnu realizaciju svih vidova obrazovno-vaspitačkog rada.</p> <p>Sobe, kuhinja i sanitarne prostorije u Domu učenika i njihova oprema uglavnom zadovoljavaju minimalne potrebe. Postoje naročito izražene slabosti (dotrajali podovi u svim prostorijama, vrata na svim sobama, krov koji je u lošem stanju i na brojnim mjestima prokišnjava) koje zahtijevaju poboljšanje. Unutrašnji i spoljašnji prostor u Domu je uredan. Većina učenika (63,63%) smatra da domski prostor i oprema pružaju dobre uslove za život i učenje, dok se ostali djelimično slažu ili ne slažu sa navedenom tvrdnjom. Dvorište je uredno, ali je ograda skoro u potpunosti dotrajala, što bitno utiče na bezbjednost učenika, imajući u vidu da je u neposrednoj blizini Doma Pivsko jezero i novosagrađeni turistički objekti. Unutrašnji i spoljašnji prostor vrtića i dvorišta zadovoljava uslove za bezbjedan i prijatan boravak djece predškolskog uzrasta. Dvorišni prostor je ograđen, uredan i funkcionalan. U toku 2016/17. školske godine adaptirane su i dvije učionice u PO Goransko i PO u Stabnima u okviru OŠ "Bečko Jovović" i na taj način obezbijeđen boravak djece sa ruralnog područja u okviru dvije interaktivne službe.</p> <p>Svake godine Ustanova, u skladu sa mogućnostima, izvodi tekuće održavanje, popravku i saniranje objekata koji joj pripadaju.</p> <p>Preporuke</p> <p>Do početka školske godine obezbijediti adaptaciju podova, zamjenu vrata i krova na objektu Doma učenika.</p>
43161	<p>U kabinetu informatike postoji 16 kompjutera, sve službe su takođe opremljene kompjuterima, kao i zbornica u kojoj pored kompjutera postoji i štampač. U nastavi se koriste i tri projektor i tri laptop računara. Pristup internetu je obezbijeđen, ali ne na čitavom školskom prostoru. Rezultati ankete sprovedene među učenicima i nastavnicima pokazuju određeni stepen nezadovoljstva kako učenika, tako i nastavnika upravo u vezi sa pristupom internetu. Za potrebe vrtića je nabavljen jedan računar koji se koristi po potrebi. Nema internet konekciju, ali kada je to potrebno internet koristiti u susjednom školskom objektu Obrazovnog centra. Učenici u Domu imaju na raspolaganju jedan ispravan računar priključen na internet, što nije dovoljno za dvije vaspitačke grupe.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti više računara za učenike Doma u cilju podrške za vaspitačko-obrazovne aktivnosti.</p>
43162	<p>Sva školska odjeljenja raspoređena su po učionicama. Resursi se racionalno koriste, u skladu sa mogućnostima. Nastava fizičkog vaspitanja se odvija prema utvrđenom rasporedu u školskoj fiskulturnoj sali i na poligonu za sve razrede. Informatički kabineti se osim za nastavu informatike koriste i za izvodenje nekoliko drugih predmeta, mada nije napravljen raspored korišćenja za druge predmete. ICT koordinator po potrebi pruža pomoć nastavnicima u vezi sa realizacijom nastave. Svi resursi predškolske ustanove su u funkciji nesmetanog obavljanja vaspitačko-obrazovnog rada sa djecom. Resursi Doma nijesu iskorišćeni, jer dom posjeduje smještajne kapacitete za oko 80 učenika i mogao bi služiti u turističke svrhe tokom ljeta uz prethodnu adaptaciju.</p> <p>Preporuke</p> <p>U saradnji sa nadležnim Ministarstvom obezbijediti iskorišćenost smještajnih kapaciteta Doma za turističke svrhe u cilju dopunskih prihoda za poboljšanje standarda učenika.</p>
43163	<p>Ustanova uglavnom ima potrebnu dokumentaciju o bezbjednosnim uslovima rada, propisanu zakonom: Pravilnik o kućnom redu, Stručni nalaz o pregledu i ispitivanju električnih instalacija (za predškolsku ustanovu i dom učenika), Operativni plan u slučaju vanrednih situacija i evakuacija, Pravilnik za zaštitu od požara, Pravilnik o zaštiti na radu itd. Školske prostorije i dvorište su osvjetljeni, dvorište Škole je ograđeno, kao i dvorište vrtića, dok je ograda Doma dotrajala i nebezbjedna za učenike. Protivpožarni aparati su posljednji put atestirani 26.12.2017. godine (20 aparata). Zdravstveni pregledi nastavnika i učenika se obavljaju redovno, kao i provjera uzoraka hrane i vode. U saradnji sa različitim organizacijama, kao i u okviru aktivnosti pedagoško-psihološke službe, Ustanova realizuje određene preventivne programe. Ustanova organizuje svakodnevna dežurstva nastavnika i učenika. U knjigama dežurstva nastavnika i učenika uglavnom se vodi uredna evidencija o svim dnevnim događajima i posjetama. Međutim, o dešavanjima u vrtiću ne vodi se dnevna evidencija, a noćni portir Doma učenika ne vodi Knjigu dežurstva, već usmeno saopštava informacije dežurnom vaspitaču. Ustanova redovno vodi i Knjigu saopštenja za učenike. Grijanje u Ustanovi je dobro.</p> <p>Preporuke</p> <p>Do početka nove školske godine obezbijediti adekvatnu ogradu za Dom učenika. Obezbijediti Knjigu dežurstva noćnog portira koja treba da bude u funkcionalnoj vezi sa ostalim knjigama dežurstva – recepcionera i dežurnih vaspitača, kao i svakodnevnu kontrolu evidencije.</p>
43164	<p>Unutrašnji školski prostor i školsko dvorište su uredni i čisti i evidentan je napor Škole da sanitarno-higijenske uslove održava na takvom nivou. Ustanova je sklopila ugovor sa Institutom za javno zdravlje za izradu stručnog nalaza o ispravnosti vode (nalaz u izradi), za predškolsku ustanovu i dom učenika. Redovno se vrši dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kako školskog prostora, tako i predškolske ustanove i Doma učenika. Rezultati upitnika upućuju da je najveći broj učenika zadovoljan higijenom i ostalim prostorno-tehničkim uslovima Škole, kao i higijenom u domu. Sanitarno-higijenski uslovi doma zadovoljavaju minimalne uslove za smještaj učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Poboljšati sanitarno-higijenske uslove u Domu učenika.</p>

Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić

3. Etos ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
19	43166	Poštovanje kućnog reda / pravila	9	X			
19	43167	Međuljudski odnosi	9	X			
18	43171	Interpersonalni odnosi nastavnika i učenika/vaspitača i djece	8		X		
16	43168	Estetska uređenost prostora	10	X			
16	43169	Promocija i uloga u zajednici	8		X		
12	43170	Utjecaj podsticajnih mjera	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.70	VEOMA USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
43166	U Obrazovnom centru postoji Kućni red i blagovremeno usvojen Pravilnik o ponašanju učenika, nastavnika, drugih zaposlenih i roditelja. Poštovanjem prihvaćenih pravila, međusobnim uvažavanjem, promovisano od direktorice Obrazovnog centra, podstiče se i njeguje kulturna ponašanja. Eventualne povrede Pravilnika o kućnom redu redovno se evidentiraju od strane učenika i nastavnika u posebnoj svesci evidencije. Obrazovni centar redovno prati i evidentira promjene u ponašanju i učenju učenika kojima su izrečene vaspitne mjere. Analiza se vrši kontinuirano.						
43167	U Obrazovnom centru postoje skladni međuljudski odnosi među zaposlenima, a takođe i odgovoran odnos prema radnim obavezama. U hodnicima Ustanove postoji prostor za obavještenja, izloženi su radovi učenika, kao i istorijat prezentiran kroz fotografije područnih jedinica. Proces rada se veoma uspješno koordinira i usmjerava. Kultura komunikacije u Ustanovi pri prijemu stranaka i roditelja na visokom je nivou i u potpunosti je u skladu sa pedagoškim zahtjevima.						
43171	U Ustanovi se prati i unapređuje kvalitet odnosa između nastavnika i učenika, kao i između samih učenika. Kvalitetna komunikacija utiče na stvaranje međusobnog povjerenja, tolerancije, uvažavanja i odgovornosti za sopstvene postupke. Učenici od nastavnika i rukovodstva Ustanove dobijaju podsticaj i priznanje. Nastavnici se uglavnom obraćaju učenicima sa uvažavanjem i na odgovarajući način skreću pažnju na neprimjereno ponašanje. Nastavnici svojim ponašanjem, odijevanjem i izgledom, vaspitno djeluju na učenike.						
43168	U Centru se pridaje velika pažnja estetskom uređenju, što je lako uočljivo jer objekat Centra sa dvorištem predstavlja najuređeniji prostor u Plužinama. U školskom objektu učenički radovi zauzimaju veoma značajno mjesto. Na panoima se kontinuirano smjenjuju tematske cjeline i sadržaji učeničkih radova iz raznih oblasti. Zaposleni i učenici organizovano brinu o uređenju enterijera i eksterijera Ustanove.						
43169	Centar planira i ostvaruje saradnju sa vaspitno-obrazovnim, kulturnim, sportskim i drugim institucijama u svom okruženju. Centar pokreće i priključuje se ekološkim, humanitarnim, kulturnim i drugima akcijama u lokalnoj zajednici. Organi lokalne zajednice uglavnom su upoznati sa potrebama Ustanove i povremeno pružaju pomoć i podršku za zadovoljenje tih potreba. Obilježja Centra su istaknuta na vidnom mjestu.						
43170	Centar ima Pravilnik o nagrađivanju i pohvaljivanju zaposlenih. Pravilnik je usklađen sa pozitivnom zakonskom regulativom i usvojen je na sjednici Školskog odbora. Centar, u skladu sa svojim mogućnostima, dosljedno i objektivno primjenjuje Pravilnik o pohvalama i nagradama i vaspitnim mjerama za učenike.						

Prosvjetni nadzornik: Džoana Perkaj

4. Podrška koju ustanova pruža djeci - učenicima

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
18	43172	Podrška učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva	7		X		
13	43179	Podrška nadarenim učenicima/djeci	7		X		
12	43173	Vannastavne aktivnosti / obavezni izborni sadržaji	8		X		
12	43180	Podrška učenicima/djeci sa smetnjama u razvoju	9	X			
11	43178	Prava i dužnosti učenika/poštovanje dječijih prava	8		X		
10	43174	Zaštita i sigurnost učenika	8		X		
8	43175	Realizacija edukativnih i preventivnih programa	10	X			
8	43176	Profesionalna orijentacija	10	X			
8	43177	Rad Učeničkog parlamenta	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.21	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
43172	<p>Da se redovno održavaju časovi dopunske i dodatne nastave, afirmativno se izjasnilo 79,71% učenika, 82,5% roditelja, i 93,33% nastavnika. Godišnjim planom rada Škole, nastavnici imaju obavezu da urade planove dopunske nastave. Dopunska nastava iz većine predmeta realizuje se, uglavnom, kao predčas. Mišljenja učenika se uvažavaju i, na osnovu razgovora sa predstavnicima Učeničkog parlamenta, može se zaključiti da je ostvarena dobra saradnja sa pedagoškom službom Škole kada je riječ o savjetodavnom radu. Uvidom u dokumentaciju na terenu, može se konstatovati da se realizovana nastava ne evidentira uvijek.</p> <p>Preporuke</p> <p>Voditi redovnu evidenciju o realizovanim časovima dopunske nastave.</p>
43179	<p>Godišnjim planom rada Ustanove planirano je da se sa organizacijom dodatne nastave počne na početku školske godine. Kao i za dopunsku, nastavnici su u obavezi da urade planove za dodatnu nastavu. Istaknuti su raspored održavanja časova. Najzastupljeniji su maternji jezik, engleski, matematika, gdje se dodatna nastava realizuje intenzivnije u IX razredu u okviru priprema za polaganje mature. Dodatna nastava realizuje se i kroz aktivnosti značajnog broja sekcija. Realizovane aktivnosti ne evidentiraju se uvijek u dnevnicima rada ili ličnim bilježnicama nastavnika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Redovno evidentirati časove dodatne nastave</p>
43173	<p>Da ustanova nudi učenicima veliki broj vannastavnih aktivnosti, afirmativno se izjasnilo 42% učenika i znatno veći procenat roditelja, 57,5% , dok su nastavnici istog mišljenja u, čak, 83,33%; 29% učenika i 17,5% roditelja izjasnilo se „djelimično se slažem“, dok je 24,64% učenika i 20% roditelja, zaokružilo „ne slažem se“. Godišnjim planom rada ustanove planirano je organizovanje aktivnosti iz oblasti: informatika i računarstvo; govorništvo (debatni klub); sport; likovno stvaralaštvo; engleski jezik; ekologija. Znatna dio predviđenih vannastavnih aktivnosti realizuje se kroz edukativne i preventivne programe.</p>
43180	<p>Nastavu pohađa ukupno sedmero učenika sa posebnim obrazovnim potrebama i sa rješenjem o usmjerenju. Od tog broja, petoro učenika pohađa Osnovnu školu (troje u matičnoj i dvoje u područnim odjeljenjima), jedan učenik pohađa Srednju stručnu školu, dok je jedno dijete u vrtiću. Urađeni su IROP-i za svako dijete, u saradnji sa roditeljima, i uz mišljenje i pomoć stručnjaka. Stručni tim za praćenje djece sa posebnim obrazovnim potrebama radi po utvrđenom programu, blagovremeno predlaže prilagođavanje IROP-a. Stručna služba ustanove o svemu vodi urednu evidenciju.</p>
43178	<p>Učenici su upoznati sa svojim pravima i obavezama, kao i sa Poveljom UN-a o pravima djeteta, uglavnom, preko Učeničkog parlamenta, radionica u odjeljenjima, lifleta. Sa ponuđenom konstatacijom u upitniku: „redovno smo informisani o svojim pravima i dužnostima“, afirmativno se izjasnilo 70% učenika. U razgovoru sa članovima Učeničkog parlamenta (prisutni su učenici osnovne i srednje škole), zaključuje se da se prijedlozi i sugestija učenika prihvataju, mada do sada, predstavnici učenika nijesu bili pozivani na sjednice stručnih organa škole, kada se odlučuje o pitanjima od važnosti za učenike.</p>
43174	<p>Na ponudjenu tvrdnju da se u ovoj Ustanovi učenici osjećaju sigurni i bezbjedni, afirmativno je odgovorilo 76,81% učenika i 90% roditelja. Na tvrdnju sličnog karaktera „u ovoj školi ne postoje slučajevi omalovažavanja, vrijeđanja i zlostavljanja učenika“, afirmativno je odgovorilo 65,22 učenika i 82,5% roditelja. Da škola vodi brigu o zaštiti učenika od nuđenja ili upotrebe droga, alkohola i drugih opojnih sredstava, afirmativno je odgovorilo 73,91% učenika i 92,5% roditelja. Uvidom u dokumentaciju Škole, kao i nakon razgovora sa članovima Učeničkog parlamenta, može se zaključiti da ova ustanova pedagoški osmišljeno vodi brigu o svim učenicima putem povezanih programa postupaka i akcija (program rada odjeljenjskog starješine, pedagoga, direktora). Programi se realizuju kroz redovnu nastavu, interaktivne radionice, gostovanjem stručnjaka, ili se pravovremeno reaguje u slučaju traženja pomoći od strane učenika.</p>
43175	<p>U Ustanovi, kako u Školi tako i u Domu, realizuju se raznovrsni edukativni i preventivni programi protiv bolesti zavisnosti: alkoholizma, pušenja i narkomanije. Česta su gostovanja predavača iz Doma zdravlja Nikšić, kao i iz Kancelarije za mlade - Nikšić. Protekle dvije godine realizovani su programi u vezi sa zaštitom životne sredine, kao npr. „Očistimo Crnu Goru za jedan dan“ u organizaciji Asocijacije Zid, Podgorica. Redovno se obilježava Međunarodni dan mira. U okviru aktivnosti vezanih za promociju vršnjačke edukacije, realizuju se aktivnosti sa učenicima Gimnazije vezane za vještine govorništva i razvijanje samopouzdanja. Raznovrsne aktivnosti sprovede se u vezi sa zaštitom ljudskih prava: radionice na temu</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>trgovine ljudima; posjeta Učeničkog parlamenta Skupštini Crne Gore; obilježavanje Dana volontera posjetom Crvenom krstu u Plužinama i upoznavanje sa djelatnostima koje obavlja; tokom godine, sa učenicima se realizuje niz radionica na temu „Predrasude i stereotipi“, „Vršnjačko nasilje“, „Konflikti“. Sa NVO SOS telefon za žene i djecu – žrtve nasilja, Nikšić, realizovan je projekat „Poboljšanje pristupa životu bez nasilja“ u centralnoj i sjevernoj Crnoj Gori. Ustanova realizuje uspješnu saradnju sa PJ MUP-a Plužine na temu „Vršnjačko nasilje“. Više puta su u Ustanovi, u prigodnim prilikama (priredbe, bazari, maskenbali) realizovane aktivnosti humanitarnog karaktera u kojima učestvuju učenici, nastavnici i roditelji. Takođe, povodom Dječje nedjelje, redovno se pripremaju programi za prvake i mališane iz dječjeg vrtića. Ustanova saraduje sa NVO FORS Montenegro koji sa učenicima završnog razreda Osnovne škole i I i II razreda Gimnazije realizuju aktivnosti vezane za upoznavanje sa EU; takođe, u organizaciji Alfa centra, ambasador Hrvatske predstavio je učenicima, 21. marta 2018. benefite koje donosi ulazak u Evropsku uniju. U okviru obilježavanja Dana inkluzije, 11. oktobra 2017. realizovane su aktivnosti u projektu „Kompetencije za demokratsko građanstvo“, čemu je, između ostalih, prisustvovala i Angela Longo, šefica programske kancelarije Savjeta Evrope. Na osnovu svih dostupnih podataka, zaključuje se da je Škola izuzetno aktivna u realizaciji edukativnih i preventivnih programa.</p>
43176	<p>Škola obezbjeđuje učenicima i roditeljima neophodne informacije u vezi daljeg školovanja. Razrađen je Plan i program profesionalne orijentacije po razredima sa preciziranim elementima. Na nivou Škole formiran je tim za profesionalnu orijentaciju koji čine pedagoškinja i razredne starješine VIII i IX razreda. Takođe, za učenike Srednje stručne škole i Gimnazije, razrađen je Program karijerne orijentacije koji vodi tim imenovan na nivou Ustanove. Za svako polugodište piše se detaljan izvještaj o realizovanim aktivnostima koje se tiču profesionalne i karijerne orijentacije. Tokom 2016/2017, u okviru karijerne orijentacije, za učenike I - IV razreda Srednje stručne škole i Gimnazije, organizovan je set radionica u organizaciji Zavoda za školstvo. Takođe, realizuje se projekat Realnih susreta tokom kojeg se učenici osposobljavaju da konkurišu za posao kao i projekat Poslovne komunikacije. Škola je učestvovala u pilot inicijativi „Prilike“ Ministarstva prosvjete i UNICEF-a sa 50 kompanija i 8 srednjih škola u Crnoj Gori.</p>
43177	<p>Učenički parlament čine predstavnici učenika Osnovne škole i Gimnazije. Parlament funkcioniše u skladu sa Programom rada. Vodi se uredna evidencija u knjizi zapisnika. Na kraju školske godine, Parlament podnosi izvještaj o radu. U okviru Parlamenta imenovan je tim koji je zadužen za saradnju sa organima Ustanove kao i Savjetom roditelja. Parlament nema svoj prostor za okupljanje. U tu svrhu, sastanci se održavaju u učionici koja je na raspolaganju u datom trenutku. Učenički parlament dio je programa treninga :“Učenički parlamenti u kontekstu uspostavljanja demokratije i podsticanja učeničkog aktivizma“ u organizaciji Unije srednjoškolaca Crne Gore i Udruženja pedagoga Crne Gore. Mišljenja i prijedlozi odjeljenjskih zajednica i Parlamenta, razmatraju se na sjednicama stručnih organa Škole.</p>

Prosvjetni nadzornik: Bušković Dragana

5. Saradnja sa roditeljima, drugim ustanovama i lokalnom zajednicom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
31	43181	Saradnja sa roditeljima	9	X			
26	43182	Aktivnost Savjeta roditelja	9	X			
24	43183	Saradnja sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom	8		X		
19	43184	Uključenost roditelja u vaspitno-obrazovni proces	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.57	VEOMA USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
43181	<p>Plan saradnje sa roditeljima je dio Godišnjeg plana i programa rada Obrazovnog centra. Saradnju sa roditeljima ostvaruju odjeljenjske starješine, pedagog, vaspitači u dječjem vrtiću i domu učenika, direktor, pomoćnik direktora i predmetni nastavnici. Komunikacija sa roditeljima odvija se najčešće putem individualnog kontakta, odjeljenjskih roditeljskih sastanaka, telefonskih razgovora, pisanih obavještenja i posjete roditelja od strane odjeljenjskih starješina, vaspitača ili uprave. Saradnja sa roditeljima prisutna je tokom cijele školske godine. Saradnja odjeljenjskih starješina i vaspitača u domu učenika i vrtiću, sa roditeljima, naročito je intezivna u periodu prilikom adaptacije, socijalizacije i privikavanja djece/učenika na uslove domsko-kolektivnog života i odvajanja od porodice. Škola redovno informiše roditelje o postignućima njihove djece. Na konstantaciju iz upitnika „Dobijamo detaljne i redovne informacije o postignućima i ponašanju svoje djece“ 85% roditelja je odgovorilo potpuno se slažem a 0% ne slažem se. Roditeljski sastanci se održavaju po planu Škole, o čemu se vodi uredna evidencija. Odziv roditelja je dobar. Škola nema adekvatan prostor za individualne razgovore sa roditeljima ali u tu svrhu koristi prostorije koje su slobodne. Privatnost u pogledu informacija je obezbijeđena.</p>						
43182	<p>Savjet roditelja je konstituisan u skladu sa zakonom i svoje odluke donosi na osnovu Poslovnika o radu. Savjet ima definisan program rada sa jasno definisanim aktivnostima koje su usklađene sa interesima roditelja. Planirane aktivnosti Savjeta roditelja se u potpunosti realizuju, uz partnerski odnos roditelja i Obrazovnog centra o čemu postoji evidencija u zapisnicima. Preko odjeljenjskih starješina i na roditeljskim sastancima, roditelji se redovno i sveobuhvatno informišu sa zaključcima i odlukama Savjeta roditelja. Prilikom donošenja odluka za koje je potrebna saglasnost roditelja uprava traži mišljenje Savjeta roditelja. Prihvaćeno je mišljenje Savjeta roditelja da ekskurzija za polumaturante bude van države Crne Gore. Savjet pored svojih nadležnosti daje mišljenje i o drugim aktuelnim pitanjima od značaja za Obrazovni centar.</p>						
43183	<p>Plan i program saradnje sa lokalnom zajednicom je osmišljen aktivnostima u skladu sa potrebama Škole, i sadrži nazive institucija sa kojima saraduje, vrijeme i nosioce aktivnosti. U skladu sa planom saradnje Obrazovnog centra i lokalne zajednice, pojedini nastavnici Škole, planiraju u okviru predmetnog programa određeni broj časova koji afirmišu tradiciju i vrijednosti lokalne sredine. Institucije i ustanove daju stručnu pomoć za realizaciju tih časova. U Školi su evidentirani brojni primjeri konkretne pomoći i podrške lokalne zajednice u poboljšanju materijalnih uslova rada škole (donacije za ICT opremu, uređenje škole, namještaj). U skladu sa svojim mogućnostima Škola organizuje i učestvuje na susretima sa drugim obrazovnim ustanovama u lokalnoj zajednici. Tradicionalno se organizuju sportska takmičenja između OŠ „Bećo Jovovic“ - Stabna i OŠ „Bajo Pivljanin“ - Brezna. U Školi se vodi evidencija o realizaciji Plana i programa saradnje sa ustanovama i lokalnom zajednicom. Sve aktivnosti se evidentiraju kroz Ljetopis, web-sajt, fotografije i zapisnike.</p>						
43184	<p>Škola organizuje savjetovanja i tribine za roditelje o aktuelnim pitanjima koja se odnose na njihovu djecu. Tribine edukativnog karaktera prilikom upisa djece u vrtić i Osnovnu školu održavaju se u kontinuitetu. Obrazovni centar je sproveo kampanju pod nazivom „Svi u vrtić“ kako bi što veći broj djece bio uključen u ovu predškolsku ustanovu. Održane su radionice za roditelje na temu „Kako prilagoditi svoje okruženje u edukativne svrhe“ i „Kompetencije za demokratsku kulturu“. Uključenost roditelja u obrazovno -vaspitni proces je prisutna, kroz tehničku i materijalnu pomoć a rijetko kroz stručnu pomoć u učionici.</p>						

6. Nastava i učenje

6.1. Nastava i učenje

6.1.1. Obavezni nastavni predmeti

Prosvjetni nadzornik:		Milica Čabarkapa						
6.1.1.1. Matematika								
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2								
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2								
Posjećena odjeljenja: VII i IX; I-2 i III-1 srednje škole								
Broj posjećenih časova: 4								
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI					VU	U	Z	NZ
30	43192	Organizacija nastave/učenja na času		6		X		
11	43193	Planiranje nastave		7		X		
11	43194	Pisane pripreme za čas		6		X		
11	43195	Upotreba nastavnih sredstava		6		X		
10	43196	Ocjenjivanje		6		X		
9	43197	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač		7		X		
8	43198	Rad Stručnog aktiva		4			X	
5	43199	Dopunska nastava		6		X		
5	43200	Dodatna nastava		6		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja				6.04	UGLAVNOM USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje							
43192	<p>Svi časovi (38 - 16 u osnovnoj i 22 u srednjoj) nastave matematike u Školi su nestručno zastupljeni. Ponavljanjem ranije učenih sadržaja ili/i uvidom u domaći rad učenika u uvodnom dijelu časa, izvršena je saznajna priprema učenika i istaknut cilj učenja. Posjećeni časovi (dva u osnovnoj školi i po jedan u gimnazijskom i stručnom odjeljenju) su realizovani frontalnim oblikom i njegovom kombinacijom sa radom u paru i grupnim oblikom rada i odgovarajućom kombinacijom monološke, dijaloške, ilustrativno-grafičke i demonstrativne metode. Nesebično postupanje nastavnice u (VII i IX), pravilno usmjeravanje, ohrabrivanje i pohvaljivanje učenika stvaraju pozitivnu i radnu atmosferu, posebno u IX razredu. Učenici ovih odjeljenja su uglavnom zainteresovani za rad i shodno svojim mogućnostima aktiviraju ranije stečena znanja i iskustva i uz odgovarajuće sugestije nastavnice rješavaju zadatke. Izbor nastavnih zadataka za utvrđivanje i proširivanje znanja učenika je dobar i u skladu sa postavljenim ciljem, odnosno ishodom učenja. Nastavnica je uglavnom racionalno iskoristila raspoloživo vrijeme.</p> <p>Grupni oblik rada i emitovani video zapis odgovarajućih sadržaja (komplementni i suplementni uglovi), nije imao potrebnu motivaciono-saznajnu ulogu i nije u dovoljnoj mjeri aktivirao učenike gimnazijskog odjeljenja prvog razreda (13 prisutnih od 16 učenika). Svi prisutni učenici III-1(5 od 8)- tehničari prodaje među njima i učenik sa posebnim potrebama bili su pitani. Zadatke čiji su sadržaji određeni minimalnim i osnovnim ishodima, učenici u ovim odjeljenjima su rješavali uz pomoć nastavnika.</p> <p>Prepoznati su zahtjevi učenja učenika sa posebnim potrebama (VII i III-1) i na njih je adekvatno odgovoreno (rade po IROP-u).</p> <p>Ishodi učenja su u odjeljenjima osnovne škole uglavnom u dobroj mjeri i ostvareni, a u odjeljenjima srednje škole na zadovoljavajućem nivou.</p>							
43193	<p>Godišnji planovi za svaki razred osnovne škole imaju istu formu i urađeni su za 34 (30-IX) sedmice. Plan za III razred-tehničar prodaje urađen je 72 časa, u skladu sa novim Predmetnim programom. U svim ovim planovima dat je spisak obrazovno-vaspitnih ishoda sa brojem časova za njihovu realizaciju. Ishodi učenja za koje je određen redni broj časa i didaktičke preporuke za realizaciju (sadržaji sa ili bez aktivnosti), dobro su raspoređeni po obrazovno-vaspitnim ishodima i mjesecima. U planovima za osnovnu školu u napomeni su data prelazna rješenja za ovu godinu (da se ne ponavljaju obrazovno-vaspitni ishodi ili njihovi djelovi koje su učenici već izučavali, već da se umjesto toga izučava ono što je propušteno). Planirani su časovi za ponavljanje na početku godine (2-4), pisane i kontrolne zadatke sa analizom (16) i primjenu stečenih matematičkih znanja u rješavanju zadataka (8-10), koji uglavnom prethode pisanim provjerama znanja. U ovim godišnjim planovima obrazovno-vaspitni ishodi se presijecaju ili/i je njihov redosljed promijenjen. Takav raspored obrazovno-vaspitnih ishoda, a samim tim i nastavne građe ne osigurava cjelovit i strukturiran sistem znanja. Nastavnica poslije svakog mjeseca piše osvrt o realizaciji planiranog.</p> <p>U planovima su označeni časovi na kojima se mogu ostvariti ishodi preduzetničkog učenja i učenja za održivi razvoj. Planiranje za sva gimnazijska odjeljenja je urađeno u skladu sa Predmetnim programom iz 2005. godine, ne poštujući sada važeće Predmetne programe od 2014. i 2016. godine.</p>							
Preporuke								
Obrazovno-vaspitne ishode i ishode učenja poželjno je realizovati po redoslijedu definisanim u Predmetnom programu.								
Kontrolne zadatke ne treba poistovjećivati sa propisanim pisanim zadacima, raditi ih poslije tek obrađene teme i/ili								

Br. ind.	Obrazloženje
	Preporuke
	njenog dijela koji predstavlja cjelinu (trajanje do 30 min).
	Ubuduće, godišnje rasporede gradiva za gimnazijske razrede uskladiti (operativne ciljeve ili ishode učenja, redosljed tema i broj časova za njihovu realizaciju) sa važećim Predmetnim programom.
43194	Nastavnici su za posjećene časove imali pripreme za neposredno izvođenje časa. U priprema su osim osnovnih opštih i metodičkih podataka istaknuli obrazovno-vaspitni ishodi/teme i operativni ciljevi za srednju školu i ishodi učenja za osnovnu školu, nastavni sadržaji i korelacija. Po fazama časa su dati zadaci (sadržaj) i uglavnom dobro određene relevantne aktivnosti učenika, koje se ponekad prepliću sa proceduralnim aktivnostima i nastavnika i učenika. Sastavni dio priprema su nastavni listići sa zadacima za rad u paru ili grupama. Nastavnica u osnovnoj školi redovno piše pripreme u elektronskoj formi. Nastavnici pišu IROP za učenike sa posebnim potrebama (VII i III-1). Pri realizaciji priprema, ciljevi i ishodi učenja su dobro povezani sa relevantnim aktivnostima učenika potrebnim za njihovo ostvarivanje. Nastavnici ne pišu osvrt o realizaciji pripreme
	Preporuke
	Poslije jednog ili više časova potrebno je pisati osvrt o realizaciji sa odgovarajućim dopunama-poboljšanjima koje treba koristiti u budućem radu.
43195	Škola uglavnom raspolaže nastavnim sredstvima, nastavnim pomagalima i stručnom literaturom prema resursima za realizaciju Predmetnog programa. Na posjećenim časovima nastavnici su koristili: nastavne listiće i video-zapis u I-2, (model kocke i računaljku za učenike sa posebnim potrebama) i krede u boji. U nastavi se koriste odobreni udžbenici i zbirke zadataka. Primjena računara i odgovarajuće opreme je rijetka u nastavi.
	Preporuke
	Koristiti više didaktičkog materijala i učenike upućivati na dodatnu literaturu i internet. Primjenjivati računare i multimedijalnu tehnologiju u nastavi.
43196	Ocjenjivanje je redovno, blagovremeno i jasno. Sa konstatacijom da nastavnici kombinuju metode provjeravanja znanja i različite tehnike ocjenjivanja (usmeno i pisano provjeravanje, domaći zadaci, aktivnosti na času itd.), prema rezultatima ankete potpuno se slaže 57,35% učenika, 77,5% roditelja i 66,67% nastavnika; uglavnom se slaže 25% učenika, 17,5% roditelja i 23,33% nastavnika; djelimično se slaže 11,76% učenika, 5% roditelja i 10% nastavnika; ne slaže se 1,47% učenika i da ne zna izjasnilo se 4,41% učenika. Postignuća učenika se prate, provjeravaju, ocjenjuju i evidentiraju u bilježnicama nastavnika i odjeljenjskim knjigama. U bilježnicama oba nastavnika se po klasifikacionim periodima evidentiraju ocjene sa usmene provjere znanja, pisanih i kontrolnih zadataka kao i redovnost izrade domaćih zadataka. Prosječna ocjena i procenat prelaznosti u posjećenim odjeljenjima na kraju trećeg klasifikacionog perioda su 2,43 (72,98%) i kreću se od 2,30 (85%) u IX do 2,59 (82,35%) u VII razredu, a na trećem pisanom zadatku su 2,32 (82,35%) i kreću se od 2,29 (88,23%) u IX do 2,35 (76,47%) u VII razredu. Iz priloženih podataka vidi se da su ovi pokazatelji dosta ujednačeni. Za ocjenjivanje pisanih zadataka koristi se bodovna skala. U odjeljenjima srednje škole na kraju trećeg klasifikacionog perioda prosječna ocjena i procenat prelaznosti su 2,46 (79,17%) i kreću se od 2,00 (62,5%) u III-1 do 2,69 (87,5%) u I-2, a na trećem pisanom zadatku su 2,13 (65,22%) i kreću se od 2,00 (88,23%) u I-2 do 2,43 (71,43%) u III-1 razredu. Nastavnik u srednjoj školi za ocjenjivanje pisanih zadataka ne koristi bodovnu skalu. Sveske pojedinih učenika iz posjećenih odjeljenja su pregledne i uredne. Pokazano znanje učenika na posjećenim časovima je kompatibilno sa upisanim ocjenama u odjeljenjskim knjigama.
43197	U učionii I-2 su tri, a u učionicama VII i IX razreda ima više plakata manjeg formata sa veoma slikovito nacrtanim geometrijskim ravanskim i prostornim figurama, njihovim elementima i veličinama i odgovarajućim formulama koje prate razvoj učenja. Tako solidno uređen prostor je kako estetski, tako i sazajno podsticajan izvor znanja van udžbenika. Za potrebe nastavnog procesa nastavnici sami ili u saradnji sa učenicima izrađuju odgovarajući didaktički materijal (nastavni listići, plakati, skice, modeli tijela,...) kako bi učionica bila stimulatívno i ugodno mjesto za nastavu i učenje i time doprinose savladavanju zahtjeva savremene nastave.
43198	Aktiv prirodne grupe predmeta ima 6 članova i čine ga nastavnici matematike, fizike, hemije i biologije, (osnovna i srednja škola). Plan rada Aktiva za ovu školsku godinu (nije dat za prethodnu) dat je dvomjesečno i uglavnom sadrži potrebne elemente (podjela odjeljenja po nastavnicima, usvajanje godišnjih planova rada redovne, dopunske i dodatne nastave, usaglašavanje kriterijuma ocjenjivanja, identifikovanje postojećih i potrebnih nastavnih sredstava i pomagala, organizacija dopunske i dodatne nastave, školskog takmičenja...). Poslije klasifikacionih perioda (prva tri) tabelarno su po predmetima i odjeljenjima prikazani broj učenika i distribucija ocjena bez prosječne ocjene i procenta prelaznosti. Na sjednicama se konstatuje kojeg je nivoa uspjeh, vladanje i disciplina učenika, realizacija dopunske i dodatne nastave. Raspravlja se o školskom takmičenju i učešću na Državnom takmičenju (ove godine učenica IX razreda je zauzela 11. mjesto). Članovi Aktiva prisustvuju seminarima i o tome redovno informišu Aktiv. U planu rada Aktiva nijesu predviđene međusobne hospitacije nastavnika i organizacija uglednih časova. Ove školske godine Aktiv je održao četiri sjednice, a prošle školske godine održano je pet sjednica.
	Preporuke
	Aktiv treba da se detaljnije bavi kvantitativno-kvalitativnom analizom postignuća učenika (prosječna ocjena i procenat prelaznosti po predmetima i po odjeljenjima, razredima (srednja škola), nivou Škole i nastavnika - uporedna analiza i po klasifikacionim periodima s prijedlogom mjera za poboljšanje. Plan rada Stručnog aktiva inovirati planom metodičko-didaktičkih oglednih/uglednih časova (cilj, razred,

Br. ind.	Objasnenje
	Preporuke
	predmet, realizator) i međusobnih hospitacija.
43199	Postoje planovi za dopunsku nastavu, raspored održavanja časova, a u odjeljenjskim knjigama posjećenih odjeljenja/razreda (VII i IX) postoji spisak učenika upućenih na ovu nastavu, evidencija o njihovom prisustvu i održanim časovima (11 do 13). Časovi dopunske nastave se redovno održavaju, ali tim časovima prisustvuje manji broj učenika i to uglavnom ispred pisanih provjera znanja. U planu dopunske za IV-2 (gimnazijsko odjeljenje) operativni ciljevi su raspoređeni po mjesecima i časovima (1-12 časova). U dnevniku rada za dopunsku nastavu postoji spisak od 11 učenika upućenih na ovu nastavu i nema druge evidencije.
43200	Dodatna nastava je planirana. U odjeljenjskoj knjizi IX razreda dat je spisak od 4 učenika sa evidencijom prisustva. Samo jedan od učenika redovno pohađa ove časove, a ostali ih ne posjećuju. Zabilježena je realizacija 6 časova. U planu za dodatnu nastavu za gimnazijsko odjeljenje I-2 operativni ciljevi su raspoređeni po mjesecima (1-12 časova). U dnevniku rada za dodatnu nastavu postoji spisak od 7 učenika upućenih na ovu nastavu i nema druge evidencije.

Prosvjetni nadzornik: Rabija Šarkinović

6.1.1.2. Engleski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 4

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: IV-2 gimnazija, I-1 tehničar prodaje, II, V, VI osnovna škola

Broj posjećenih časova: 5

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	43210 Organizacija nastave/učenja na času	7		X		
11	43211 Planiranje nastave	7		X		
11	43212 Pisane pripreme za čas	6		X		
11	43213 Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	43214 Ocjenjivanje	7		X		
9	43215 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	6		X		
8	43216 Rad Stručnog aktiva	6		X		
5	43217 Dopunska nastava	6		X		
5	43218 Dodatna nastava	5			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		6.57	UGLAVNOM USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
43210	Časovi u odjeljenjima IV-2 opšta gimnazija i u odjeljenju I-1 tehničar prodaje uglavnom, su protekli u rješavanju zadataka iz udžbenika uz povremeno korišćenje radnih listova, kroz različite oblike rada. Ova dva časa karakteriše kontinuirani napor nastavnice da zainteresuje učenike za rad na času (naročito solidno odrađenim uvodnim dijelom časova kroz popunjavanje ukrštenice i komentarisanje fotografija). Naročito su učenici IV-2 pokazali nezainteresovanost za rad i stalnu potrebu za podsticajima od strane nastavnice. Uz sve napore nastavnice nije realizovano što je pisanom pripremom planirano. Zaključujemo da su ovi časovi realizovani na zadovoljavajućem nivou. U uvodnom dijelu časova u V i VI razredu osnovne škole obnovljeni su, na radnim listovima prikazani ranije usvojeni pojmovi (V) i provjeren je domaći zadatak (VI). U daljem toku časova učenici su vođeni nastavnikom, slušali i čitali tekst radili zadatke poslije slušanja/čitanja, povezivali riječi sa slikom, odgovarali na pitanja, dopunjavali rečenice, pisali uputstva za kretanje na osnovu nacrtane mape, govorili pravac kretanja koristeći usvojene prijedloge. Nastavnik ne ispravlja uvijek greške učenika u izgovoru. Ova dva časa su realizovana na uglavnom uspješnom nivou. Čas u drugom razredu osnovne škole protekao je u opuštenuj, prijatnoj i dinamičnoj radnoj atmosferi. Učenici su se rado uključivali u rad na času i s lakoćom usvajali nova znanja. Vješto vođeni nastavnicom, učenici se uče timskom radu, dijeljenju, pripadanju zajednici. Slobodno se kreću po učionici, slobodno govore, pitaju. Čas je u potpunosti zaokružen kao cjelina i realizovan na veoma uspješnom nivou.
	Preporuke
	Ishodi učenja iz Predmetnog programa ne mogu se mijenjati niti formulirati novi.
43211	Svi nastavnici imaju godišnje planove rada: za redovnu, dopunsku i dodatnu nastavu i za sekcije. Godišnji planovi rada za gimnaziju zasnovani su na ciljevima i sadrže redni broj časa, ciljeve, vještine, broj časova za određeni modul/jedinicu i sadrže raspoređene po mjesecima. Uvršten je dio od 15-20% ciljeva koji nijesu centralno dati. Ne piše se osvrn na realizaciju poslije završene teme/modula ili na kraju mjeseca. Godišnji planovi za srednju stručnu školu zasnovani su na ishodima i sadrže ishode učenja, pojmove/sadržaje, udžbenik/nastavna sredstva, broj časova realizacije i osvrn na realizaciju. Godišnji planovi za osnovnu školu, pored navedenog za srednju stručnu školu, sadrže još i korelaciju i međupredmetne oblasti. U godišnjim planovima zasnovanim na ishodima ponekad su navedeni ishodi kojih nema u Predmetnom programu.
43212	

Br. ind.	Objasnenje
	<p>Nastavnici se redovno pripremaju za nastavu. Pisane pripreme uglavnom sadrže potrebne elemente. Pripreme sadrže informativni dio i proceduru rada u kojoj su istaknute faze časa i aktivnosti učenika, a priprema za drugi razred osnovne škole ima i navedene primjere zadataka sa njihovim rješenjima. U jednom broju priprema nijesu navedeni oblici rada, nastavne metode, nastavni materijal i nastavna sredstva. Piše se i osvrt na realizaciju.</p> <p>Preporuke</p> <p>Pisane pripreme dopuniti nedostajućim elementima navedenim u obrazloženju.</p>
43213	<p>U nastavi se uglavnom koriste raspoloživa nastavna sredstva: udžbenički komplet, CD plejer, fleš kartice, tabla i radni materijali koje nastavnici pripremaju. Informatička tehnologija se koristi povremeno.</p>
43214	<p>Učeniči su ocijenjeni odgovarajućim brojem ocjena po klasifikacionim periodima. U odjeljenju gimnazije IV-2 od jedanaest upisanih učenika desetoro je radilo pismeni zadatak. Petoro učenika je dobilo pozitivnu i petoro negativnu ocjenu. Ista je situacija i u odjeljenju I-1 tehničar prodaje gdje je od osam učenika četvero dobilo pozitivnu a četvero negativnu ocjenu na pismenom zadatku. Sama struktura pismenog zadatka u IV-2 nije sasvim u skladu sa preporukama Predmetnog programa gdje se navodi da se pismeni zadatak sastoji od četiri dijela: tri vještine (slušanje, čitanje i pisanje) i gramatika sa vokabularom. Broj negativnih ocjena na pismenom zadatku u IV-2 je značajno veći nego na usmenom dijelu na kraju sva tri klasifikaciona perioda. U dnevniku rada nije zapisana bodovna skala po kojoj je ocijenjen pismeni zadatak. Srednja ocjena u IV razredu gimnazije na kraju tri klasifikaciona perioda kreće se od 2,36 do 2,64, dok se u I razredu srednje stručne kreće od 1,50 do 1,75. Srednja ocjena u oba odjeljenja odgovara pokazanom znanju učenika u toku dva posmatrana časa.</p> <p>Zabrinjava podatak da je u odjeljenju I-4 tehničar prodaje na kraju prvog i trećeg klasifikacionog perioda procenat prelaznosti 50% (na kraju drugog 75%).</p> <p>Za pismeni zadatak u VI razredu osnovne škole zapisana je bodovna skala procjene ali nijesu navedeni zadaci za četiri dijela pismenog zadatka. Procenat prelaznosti na pismenom zadatku u ovom odjeljenju je 94,12% a srednja ocjena je 3,00. Na kraju klasifikacionih periode u ovom odjeljenju procenat prelaznosti kreće se od 83,33% do 100%, a srednja ocjena kreće se od 3,06 do 3,39.</p> <p>Preporuke</p> <p>Otkloniti nedostatke navedene u obrazloženju.</p>
43215	<p>Učionice u kojima se izvodi nastava su prostrane, čiste i svijetle. Izloženi radovi učenika su ili rijetki ili ih nema. Jedan čas je realizovan u kabinetu za fiziku i tehniku. Čas u drugom razredu osnovne škole održan je u učionici za prvi ciklus koja je lijepo uređena i u kojoj ima nekoliko radova učenika i nastavnice.</p>
43216	<p>Aktiv jezičke grupe predmeta, na nivou Obrazovnog centra, okuplja devet nastavnika: četiri nastavnika za engleski, tri za crnogorski i dva za ruski jezik. Aktiv ima plan rada za tekuću školsku godinu kojim je predviđeno deset sjednica. Do dana nadzora održano je pet. Zapisnici su čitki i sadrže zaključke. Na održanim sjednicama nastavnici su se bavili pitanjima iz nadležnosti ovog organa: usvojeni su godišnji planovi rada (Aktiva, po predmetima, za redovnu, dopunsku i dodatnu, sekcija), utvrđen raspored realizacije pismenih zadataka, obilježen je Evropski dan jezika. Dat je tabelarni prikaz postignuća učenika sa tri prethodna klasifikaciona perioda (koji prati i kratak komentar), po razredima i predmetima ali ne i po nastavnicima, sa distribucijom ocjena, procentom prelaznosti i srednjom ocjenom. Tabelarno je prikazan i broj održanih časova dopunske i dodatne nastave i predložene mjere za poboljšanje postignuća učenika jednom rečenicom - da se nastavi sa časovima dopunske nastave „ukoliko učenici pokažu interesovanje“. U jednom zapisniku se konstatuje, kad je riječ o dopunskoj nastavi, da je i dalje prisutna nezainteresovanost učenika. Pobjorani su seminari kojima su prisustvovali članovi Aktiva.</p> <p>Planom rada Aktiva predviđena je realizacija oglednih i uglednih časova. Do dana nadzora nije realizovan ni jedan.</p>
43217	<p>Napisani su planovi za dopunsku nastavu. U odjeljenju IV-2 realizovano je 14 časova dopunske (termin između dvije smjene), a u odjeljenju I-1 realizovano je devet časova. U odjeljenju V razreda osnovne škole nema zapisa u dnevniku rada o realizovanim časovima dopunske, dok je u VI razredu realizovano šest časova. U zapisnicima sa sastanaka Aktiva ističe se da učenici nijesu zainteresovani za ovaj vid nastave.</p>
43218	<p>Dodatna nastava se planira. U IV razredu gimnazije realizuje se kao priprema za maturalni ispit.</p> <p>Preporuke</p> <p>Dodatnu nastavu realizovati i sa zainteresovanim učenicima ostalih odjeljenja srednje i osnovne škole.</p>

Prosvjetni nadzornik: Džoana Perkaj

6.1.1.3. Istorija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: II-2 (Gimnazija), IV-2 (Gimnazija) i VIII

Broj posjećениh časova: 2

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	43219	Organizacija nastave/učenja na času	6		X		
11	43220	Planiranje nastave	7		X		
11	43221	Pisane pripreme za čas	6		X		
11	43222	Upotreba nastavnih sredstava	6		X		
10	43223	Ocjenjivanje	7		X		
9	43224	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	5			X	
8	43225	Rad Stručnog aktiva	6		X		
5	43226	Dopunska nastava	5			X	
5	43227	Dodatna nastava	6		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.07	UGLAVNOM USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
43219	<p>Nastava u Osnovnoj školi je interaktivnog tipa. Nastavnica primjenjuje racionalnu kombinaciju različitih oblika i metoda rada. Učenici su motivisani za učenje i pokazuju samostalnost u radu. Nastavnica usmjerava učenike na korišćenje udžbenika, dodatne literature i interneta. U odjeljenju vlada demokratska klima. Povratna informacija prisutna je u svakom dijelu nastavnog procesa. Međupredmetne povezanosti su dobro konkretizovane. Čas je realizovan uspješno. Nastava u gimnazijskim odjeljenjima planirana je kao primjena aktivnih oblika učenja. Međutim, na časovima nije bilo dovoljno interaktivnosti između nastavnice i učenika, kao i između samih učenika. Učenicima je potrebna kontinuirana motivacija od strane nastavnice.</p> <p>Osnovni elementi posjećenih časova u obje škole, uglavnom su sagledani i od njih je oblikovana cjelina.</p>						
43220	<p>Planiranje nastave u skladu je sa Predmetnim programom za Osnovnu školu, odnosno, Gimnaziju. Ciljevi koji nijesu centralno planirani, urađeni su na adekvatan način u Osnovnoj školi, što u Gimnaziji nije slučaj. Međupredmetna korelacija je dobro urađena u obje škole. U obje škole ne vrši se predviđeni osvrt na kvalitet realizacije planiranog.</p>						
43221	<p>Nastavnice rade redovno pisane pripreme. U obje škole pripreme imaju jasnu strukturu predviđeni su potrebni elementi nastave (metode, oblici, sredstva, procedura rada, povratna informacija) i vaspitno-obrazovni ishodi časa. Kada je riječ o realizaciji pripreme, planirani koncept je u potpunosti realizovan u Osnovnoj školi.</p>						
43222	<p>Škola raspolaže nastavnim sredstvima prema resursima za realizaciju Predmetnog programa. Na času u Osnovnoj školi korišćen je odobreni udžbenik. Na časovima u Gimnaziji, pored činjenice da svi učenici imaju udžbenike koji odgovaraju postojećem Predmetnom programu, oni nijesu korišćeni. Nastavnica je pripremila dodatni materijal koji je podijelila učenicima.</p> <p>Preporuke</p> <p>Koristiti odobreni udžbenik. Primjenjivati računare u nastavi.</p>						
43223	<p>U obje škole ocjene su u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi (gimnaziji). Obje nastavnice vode i sopstvene bilježnice o postignućima učenika. Ocjene u odjeljenjskim knjigama, uglavnom su kompatibilne sa znanjem koje su učenici pokazali na posjećenim časovima.</p>						
43224	<p>Na posjećenim časovima, (u osnovnoj školi i u gimnaziji), nastavni prostor je slabo opremljen materijalom koji bi bio u funkciji vaspitnog djelovanja i podsticajan izvor znanja van udžbenika (panoi, fotografije, poster, ...).</p> <p>Preporuke</p> <p>Izradom didaktičkog materijala (panoi, poster, fotografije...), oplemeniti nastavni prostor.</p>						
43225	<p>Stručni aktiv radi na osnovu Plana rada aktiva. Uspjeh učenika prikazan je tabelarno po predmetima uz sažetu analizu postignuća učenika. Kada je riječ o časovima Istorije, nema evidencije o oglednim časovima, međusobnim hospitacijama, itd. Takođe, nema evidencije o tome da se na sjednicama Aktiva razmatra uvrštavanje u godišnje planiranje gradiva, sadržaja koji afirmišu specifičnosti istorije lokalne sredine /otvoreni dio kurikulum). </p>						
43226	<p>U osnovnoj školi realizuje se dopunska nastava o čemu postoji evidencija u dnevniku rada. U gimnazijskom odjeljenju (IV/2) nema podataka o organizaciji ovog oblika nastave.</p> <p>Preporuke</p> <p>Organizovati dopunsku nastavu za sve zainteresovane učenike. Voditi evidenciju o realizaciji.</p>						
43227	<p>Dodatna nastava se planira i, uglavnom realizuje u obje škole. Evidencija o realizaciji nije uvijek redovna.</p> <p>Preporuke</p> <p>Voditi redovnu evidenciju o realizaciji dodatne nastave.</p>						
Prosvjetni nadzornik: Nataša Rašović							
6.1.1.7. Ruski jezik							

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2 Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2 Posjećena odjeljenja: I-2, IX Broj posjećenih časova: 2							
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta		
	OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z
30	43228	Organizacija nastave/učenja na času		7		X	
11	43229	Planiranje nastave		6		X	
11	43230	Pisane pripreme za čas		7		X	
11	43231	Upotreba nastavnih sredstava		7		X	
10	43232	Ocjenjivanje		7		X	
9	43233	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač		5			X
8	43234	Rad Stručnog aktiva		4			X
5	43235	Dopunska nastava		5			X
5	43236	Dodatna nastava		5			X
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja				6.27	UGLAVNOM USPJEŠNO		
Br. ind.	Obrazloženje						
43228	<p>Posjećen čas u gimnazijskom odjeljenju I-2 uglavnom je bio prilagođen planiranim ciljevima. Etape časa su jasno izdvojene, vrijeme je racionalno korišćeno. Čas je vođen uglavnom na tradicionalan način, uglavnom frontalno. Bio je zastupljen individualni oblik rada, korišćena je dijaloška metoda, odnosno razgovor na zadatu temu. Uz pomoć asocijacija nastavnica je navodila učenike na pojmove koji su povezani sa osnovnom temom. Učenici nijesu aktivni, stidljivo se uključuju u rad i daju štire odgovore. Nastavnica ispravlja neke od učeničkih grešaka tokom čitanja i govora, ali pojedine bitne greške ostaju neprimijećene. Izostaje dinamičnost, kao i ilustrativni metod, koji je bio naveden u pripremi za čas. Disciplina na času je na veoma visokom nivou.</p> <p>Čas u IX razredu u uvodnom dijelu bio je posvećen kratkom podsjećanju na prethodno naučeno gradivo. Nastavnik postavlja pitanja iz prethodno obrađenog teksta, učenici odgovaraju stidljivo uz korišćenje skromnog vokabulara. Vezana za temu teksta bila je i ruska poslovnica koju nastavnik piše na tabli, navodeći učenike na tumačenje. Učenici su s pažnjom odgledali kratki film na ruskom jeziku o Transsibirskoj željeznici. Na času je vrlo umješno izvršeno povezivanje gradiva sa afirmacijom lokalne zajednice. Atmosfera na času bila je vrlo prijatna, odnos između nastavnika i učenika pun povjerenja i uzajamnog poštovanja.</p> <p>Oboje nastavnika često koriste prevođenje (rečenica, teksta) na časovima, mada bi bilo efektivnije to vrijeme upotrijebiti na razvoj konverzacije, osamostaljivanje učenika u govoru.</p> <p>Preporuke</p> <p>Veću pažnju posvetiti govornim aktivnostima učenika, kao i njihovoj većoj samostalnosti.</p>						
43229	<p>Godišnji rasporedi gradiva su urađeni blagovremeno za sve razrede u kojima se izvodi nastava ruskog jezika. Planovi su uglavnom usklađeni sa važećim Predmetnim programima i sadrže gotovo sve neophodne elemente, osim osvrta na realizaciju. U planovima nijesu posebno označeni časovi posvećeni afirmaciji lokalne zajednice. Pismeni i kontrolni zadaci ne planiraju se u potpunosti u skladu sa didaktičkim preporukama iz Predmetnog programa, a dolazi i do nepodudaranja između godišnjih planova i evidencije u odjeljenjskim knjigama. Nastavno gradivo uglavnom se realizuje blagovremeno.</p> <p>Preporuke</p> <p>Eventualna odstupanja u realizaciji godišnjih planova, kao i lična zapažanja nastavnika nakon pređenih nastavnih cjelina, konstatovati u osvrtu na realizaciju. Pismene i kontrolne zadatke planirati u skladu sa didaktičkim preporukama Predmetnog programa.</p>						
43230	<p>Nastavnici se uglavnom pripremaju za nastavu, koriste se i pripreme za časove iz prethodnog perioda. Pripreme uglavnom sadrže neophodne elemente, mada se ne piše osvrt na realizaciju. Nastavnici pripremaju i usmena i pisana vježbanja, nastavne listiće, osmišljavaju govorne teme i pitanja, kao i zadatke vezane za gramatičko gradivo.</p>						
43231	<p>U nastavi ruskog jezika koriste se udžbenici, odobreni od strane Nacionalnog savjeta. Nastavnici imaju stručnu literaturu, koju redovno dopunjuju iz različitih izvora. U nastavi se koriste i neka od savremenih nastavnih sredstava, iako su resursi škole uglavnom skromni. Informatička učionica se ponekad koristi i za nastavu ruskog jezika.</p> <p>Preporuke</p> <p>U nastavi ruskog jezika češće koristiti savremena nastavna sredstva.</p>						
43232	<p>Ocjenjivanje učeničkih postignuća vrši se uglavnom blagovremeno i javno, ocjene se redovno upisuju u odjeljenjske knjige, mada nijesu u većini u skladu sa pokazanim znanjem učenika na času.</p>						
43233	<p>Kako nastava u Ustanovi nije kabinetskog tipa, ne postoji poseban kabinet za strane jezike. Učionice u kojima se izvodi nastava ruskog jezika su prostrane, dobro osvijetljene, zadovoljavaju higijenske zahtjeve. Sadržaji koji su vezani za ruski jezik, kulturu ili tradiciju su malobrojni, te samim tim nemaju dovoljan podsticaj na učenike. U učionicama nema biblioteke sa stručnom literaturom.</p> <p>Preporuke</p>						

Br. ind.	Objasnenje
	Preporuke
	Oformiti kabinet za strane jezike. Zajedno sa učenicima izraditi edukativne panoe vezane za rusku kulturu, tradiciju, umjetnost, savremene teme i na taj način prostor za učenje učiniti podsticajnim i prepoznatljivim.
43234	Stručni aktiv društveno-jezičke grupe predmeta čine nastavnici crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti, kao i nastavnici engleskog i ruskog jezika, ukupno 9 nastavnika. Program rada ovog aktiva nalazi se u sklopu Godišnjeg programa rada Škole. Aktiv ima godišnji plan rada u svesci zapisnika. Planirana dinamika aktivnosti nije u potpunosti usklađena sa realnim potrebama i mogućnostima nastave. Sveska zapisnika je uglavnom formalnog karaktera, nudi štire zapisnike i tabelarne preglede postignuća učenika po klasifikacionim periodima i na kraju školske godine (za prethodni period). Nedostaje suštinska kvalitativna analiza, poređenje sa prethodnim periodom, predlog mjera za poboljšanje, praćenje efekata preduzetih mjera i slično. Aktiv na određeni način razmatra održavanje dopunske i dodatne nastave, no nastava ruskog jezika u tom kontekstu izostaje.
	Preporuke
	Unaprijediti rad stručnog aktiva kako u pogledu planiranja aktivnosti, tako i u pogledu realizacije. Redovno raditi kvalitativnu analizu postignuća učenika, u poređenju sa prethodnim periodom, predlagati mjere za poboljšanje i pratiti efekte. Planom predvidjeti međusobne hospitacije, češće održavanje oglednih časova.
43235	Planovi rada dopunske nastave i za gimnazijska i za odjeljenja osnovne škole blagovremeno su urađeni i predviđaju održavanje po dva časa ovog vida nastave tokom jednog mjeseca. Nedostaje evidencija o realizaciji, a prema riječima nastavnika dopunska nastava se održava rijetko.
	Preporuke
	Časove dopunske nastave održavati redovno, u skladu sa planom; voditi redovnu evidenciju o realizaciji, pratiti efekte.
43236	Planovi rada dodatne nastave blagovremeno su urađeni kako za gimnazijska, tako i za odjeljenja osnovne škole i predviđaju održavanje po dva časa ovog vida nastave tokom jednog mjeseca. Nedostaje evidencija o realizaciji.
	Preporuke
	Časove dopunske nastave održavati redovno, u skladu sa planom; voditi redovnu evidenciju o realizaciji, pratiti efekte.

Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić

6.1.1.5. Fizičko vaspitanje

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: III2, IVa, I2

Broj posjećениh časova: 3

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	43237 Organizacija nastave/učenja na času	9	X			
11	43238 Planiranje nastave	8		X		
11	43239 Pisane pripreme za čas	8		X		
11	43240 Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	43241 Ocjenjivanje	9	X			
9	43242 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	9	X			
8	43243 Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	43244 Dopunska nastava					
5	43245 Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		8.63	VEOMA USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
43237	Nastavni proces je dobro organizovan. Nastavnici se u organizaciji časa rukovode planiranim ciljevima i zadacima. Nastavne metode, oblici rada i nastavni resursi usklađeni su sa ciljevima časa. Rad se organizuje u skladu sa različitim sposobnostima učenika, vodeći računa o njihovoj opterećenosti, brzini i načinu rada. Racionalno se koristi raspoloživo vrijeme na času. Ciljevi časa su ostvareni.
43238	Godišnji planovi rada su urađeni blagovremeno i usvojeni na sjednici Aktiva od 07.10.2017. godine. Planovi uvažavaju specifičnosti sredine, i slobodni dio Predmetnog programa je razmatran i usvojen na sjednici stručnih organa. Planovi nemaju preciznu preraspodjelu časova po tematskim oblastima. Plan rada se realizuje predviđenom dinamikom.
43239	Nastavnici posjeduju neposredne pripreme za čas, stanardardizovane u formi teza. Pripreme su razrađene do nivoa jednog časa, ali nijesu pisane u obliku scenarija sa jasnom vezom unutar tematske oblasti koju pokrivaju. Pripreme su didaktičko-metodski osmišljene na klasičan način. Pripremanje za čas uglavnom je zasnovano na uvažavanju različitosti kod učenika u pogledu njihovih sposobnosti i motoričkog znanja.

Br. ind.	Obrazloženje
43240	Škola raspolaže neophodnim nastavnim sredstvima za realizaciju planiranih programskih aktivnosti. U nastavi se koriste raspoloživa nastavna sredstva.
43241	Ocjenjivanje postignuća učenika je redovno i rezultat je sistemskog praćenja učenika. Ocjenjivanje se obavlja saglasno propisima. Kriterijum ocjenjivanja uglavnom je usaglašen na sjednici Aktiva, tako da je razlika u srednjoj ocjeni između nastavnika neznatna. Nastavnici primjenjuju formativno i sumativno ocjenjivanje. Informisanje učenika i roditelja o postignutom uspjehu je redovno i u skladu sa predviđenom procedurom.
43242	Prostor za nastavu (sala za fizičko vaspitanje i sportski tereni) je podsticajan za rad. Higijena objekata je na zavidnom nivou. Nastavnici sami i u saradnji sa učenicima osmišljavaju i pribavljaju pojedina nedostajuća nastavna sredstva. Nastavnici redovno pokreću inicijativu za nabavku nastavnih sredstava potrebnih za realizaciju obrazovnih ishoda.
43243	Plan rada Stručnog aktiva je blagovremeno usvojen. Plan uglavnom obuhvata sve aktivnosti iz nadležnosti ovog organa. Zapisnici sa sjednica se vode uredno, ali bez jasnih zaključaka. Na sjednicama Aktiva analizira se uspjeh učenika. Plan rada Stručnog aktiva uglavnom se realizuje predviđenom dinamikom.
43245	Obrazovni centar selektira dobre sportske ekipe i pojedince i sa njima postiže zapažene rezultate na takmičenjima.

Prosvjetni nadzornik: mr Blaga Žurić

6.1.1.6. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VI, IX, osnovna škola

II2, III2, –

gimnazija

II1 – stručna škola

Broj posjećenih časova: 5

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	43246 Organizacija nastave/učenja na času	6		X		
11	43247 Planiranje nastave	7		X		
11	43248 Pisane pripreme za čas	6		X		
11	43249 Upotreba nastavnih sredstava	6		X		
10	43250 Ocjenjivanje	6		X		
9	43251 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	5			X	
8	43252 Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	43253 Dopunska nastava	7		X		
5	43254 Dodatna nastava	5			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		6.10	UGLAVNOM USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
43246	<p>Predmetnu nastavu u osnovnoj školi realizuje nastavnica koja je na zamjeni. Na posjećenim časovima ostvarena je dobra pedagoška interakcija između nje i učenika, kao i između samih učenika. Pitanja nastavnice su jasna i tematski usklađena. Poklanjala je pažnju odgovorima učenika i odmjerivosti u zahtjevima. Frontalnim oblikom rada i dijaloškom metodom učenici su analizirali književne likove, kompozicionu strukturu romana, vrijeme i prostor dešavanja radnje (General mrtve vojske, IX). Časovi su realizovani uglavnom uspješno.</p> <p>U gimnaziji čas je organizovan frontalnim oblikom, kombinacijom dijaloške i monološke metode rada, uz povremeno korišćenje table. Manji broj učenika je aktivan dok je znatan broj onih čije su aktivnosti povremene ili potpuno izostaju. Uočen je nesklad između, uglavnom, visokih ocjena u odjeljenjskoj knjizi i pokazanog znanja na posjećenom času.</p> <p>Obrazovni ishodi učenja realizovani su uglavnom na zadovoljavajući način a komunikacija sa učenicima ostvarena je davanjem uputstava i postavljanjem pitanja od strane nastavnice, verbalnim putem bez upotrebe nastavnih sredstava (II2, III2 – gimnazija). Domaći zadatak u formi seminarskog rada nije realizovan u III i IV razredu u skladu sa Predmetnim programom gimnazije.</p> <p>Čas u stručnoj školi realizovan je na zadovoljavajući način grupnim i frontalnim oblikom rada. Izlaganjem plakata nastavnica je u komunikaciji sa jednom učenicom realizovala uvodni dio časa. Zadaci (dati grupama) su interesantni ali je djelimično ostvarena komunikacija između učenika u grupi a uglavnom izostala između samih grupa.</p> <p>U gimnaziji i stručnoj školi nastavnice su realizovale nastavu na zadovoljavajući način poklanjajući više pažnje reprodukciji sadržaja nego ishodima učenja.</p>
43247	<p>Godišnji planovi rada su usklađeni sa Predmetnim programom i obrazovno-vaspitim ishodima učenja na svim nivoima (predmetna, gimnazija i stručna škola), izuzev manjeg broja ciljeva u gimnaziji(III i IV) na koje je ukazano tokom nadzora. Planirani su obrazovno-vaspiti ishodi, broj časova, vrijeme realizacije po mjesecima, sadržaji i pojmovi, teme (nastava jezika i nastava književnosti). Ishodi koji nijesu centralno planirani osmišljeni su i prihvaćeni od strane stručnih aktiva i verifikovani na Nastavničkom vijeću. U godišnjim planovima rijetko se daju komentari koji se mogu koristiti naredne godine za njegovo unapređenje.</p> <p>Preporuke</p> <p>Godišnje planiranje za gimnaziju uskladiti sa Predmetnim programom.</p>

Br. ind.	Obrazloženje
43248	Nastavnice su imale detaljno urađenu pripremu za posjećeni čas. Priprema sadrži metode i oblike rada, nastavna sredstva, tok časa i povratnu informaciju (u razrednoj, predmetnoj i srednjoj školi). Navedeni su obrazovni ishodi i aktivnosti nastavnika i učenika po fazama časa. U predmetnoj nastavi (VI i IX) nastavnica uglavnom redovno piše pripreme. U gimnaziji nastavnica piše povremeno pripreme, koristi i stare pripreme koje su djelimično u skladu sa ishodima Predmetnog programa. Stečena iskustva, uočene dobre i loše strane ne koriste se naredne godine za bolje pripremanje nastave (pisane pripreme).
	Preporuke
	Pripremanje za čas potrebno je osavremeniti i prilagoditi obrazovno-vaspitnim ishodima učenja.
43249	U predmetnoj nastavi (VI i IX) korišćeni su: pano, plakat, nastavni listić, odobreni udžbenici i druga literature (rječnici, enciklopedije). U srednjoj stručnoj školi nastavnica je imala plakat i nastavne listiće dok na dva časa u gimnaziji nastavnica nije koristila nastavna sredstva.
	Preporuke
	Koristiti raspoloživa nastavna sredstva i učenike upućivati na dodatnu literaturu i internet.
43250	Sveske u odjeljenjima gimnazije su sadržajne i uredne, ali vidni su diktirani sadržaji u njima. Domaći zadaci se ne vrednuju i ne notiraju greške u njima. Ocjene u odjeljenjskoj knjizi (gimnazija) su visoke u odnosu na pokazano znanje učenika na posjećenim časovima (srednja ocjena u III2, na kraju klasifikacionih perioda, je: 4,15; 4,00 i 4,38). Ne odražavaju realna postignuća učenika, što potvrđuju i ocjene sa eksternog ispita. U predmetnoj (VI i IX) sveske se povremeno vrednuju. Nastavnice posjeduju ličnu bilješku sa postignućima učenika.
	Preporuke
	Praćenje rada i napredovanje učenika treba da bude kontinuirano i sistematsko, po tačno utvrđenim kriterijumima uz obavezno evidentiranje.
43251	Prostor učionice nije adekvatno uređen u predmetnoj nastavi, gimnaziji i stručnoj školi. Učionica je lijepo okrečena i uredna, posjeduje panoe iz drugih nastavnih oblasti, ali ne posjeduje ni jedan plakat sa sadržajima iz Predmetnog programa Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti.
	Preporuke
	Učioničkom ambijentu posvetiti više pažnje ispunjavanjem informativnih, sazajnih i estetskih kriterijuma.
43252	Aktiv predmetne nastave broji devet članova (zajedno sa nastavnicima ruskog i engleskog jezika). Godišnji plan rada sadrži pitanja vezana za obrazovno-vaspitni rad (planiranje, usvajanje planova, ocjenjivanje, vrijeme pismenih zadataka, saradnju roditelja i škole i dr.). Ove školske godine održano je pet sjednica sa veoma urednim zapisnicima i zaključcima (zapisničar nastavnica engleskog jezika). Što se tiče aktivnosti nastavnika crnogorskog jezika nema oglednih časova, niti međusobnih hospitacija. Poslije svakog klasifikacionog perioda daje se tabelarni uspjeh učenika (po razredima) i donose se zaključci.
	Preporuke
	Na kraju klasifikacionog perioda raditi kvantitativno-kvalitativnu analizu postignuća učenika po predmetima i razredima i vršiti uporednu analizu postignuća. Realizovati ogledne časove i međusobne hospitacije nastavnika i analizirati ih u cilju stručnog usavršavanja na internom nivou.
43253	Časovi dopunske nastave se realizuju. Nastavnice posjeduju godišnji plan rada, a evidenciju o realizovanim časovima vode u odjeljenjskim knjigama. Ne analiziraju si efekti dopunske nastave na postignuća učenika.
	Preporuke
	Analizirati efekte dopunske nastave na postignuća učenika.
43254	Za dodatnu nastavu je urađen plan rada, a dokazi o njenoj realizaciji nalaze se u pojedinim odjeljenjskim knjigama.
	Preporuke
	Planove rada dodatne nastave razraditi tako da omoguće individualni ritam rada i napredovanja prema mogućnostima učenika.

Prosvjetni nadzornik: Bušković Dragana

6.1.1.4. Hemija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1

Posjećena odjeljenja: VII2 IX2

Broj posjećenih časova: 2

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
30	43264	Organizacija nastave/učenja na času	5			X	
11	43265	Planiranje nastave	6		X		
11	43266	Pisane pripreme za čas	4			X	
11	43267	Upotreba nastavnih sredstava	5			X	
10	43268	Ocjenjivanje	6		X		
9	43269	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	5			X	
8	43270	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	43271	Dopunska nastava	1				X
5	43272	Dodatna nastava	1				X
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			4.86	ZADOVOLJAVA			
Br. ind.	Obrazloženje						
43264	<p>Uvodni dio časa je realizovan tako da djelimično doprinosi ostvarenju definisanih ishoda časa. U nastavi se koristi frontalni oblik rada, monološka i dijaloška metoda, kao i njihova kombinacija. U komunikaciji na posjećenom času je dominantno postavljanje pitanja od strane nastavnika. Pitanja nastavnika nijesu uvijek jasna i precizna, i usmjerena su uglavnom na reprodukovanje naučenog. Povratna informacija uglavnom je prisutna tokom znatnog dijela časa od strane malog broja učenika. Veći broj učenika je misaono neaktivan. Prisutno je i diktiranje kao nepotreban oblik pasivizacije učenika. Na posjećenom nastavnom času je stoga dat neprimjerno veliki broj novih pojmova. Osnovni elementi nastavnog časa su djelimično sagledani.</p> <p>Preporuke</p> <p>Osavremeniti nastavu koristeći racionalnu kombinaciju različitih oblika i metoda rada kako bi većina učenika bila motivisana za učenje i misaono aktivna na času.</p>						
43265	<p>Godišnji planovi rada su usklađeni sa obrazovnim programom i planirane su teme sa fondom časova za realizaciju ishoda. Ishodi u planovima nastavnika su korektno raspoređeni po mjesecima.</p>						
43266	<p>Nastavnik rijetko piše pripreme za čas. Pripreme sadrže osnovne elemente za organizaciju nastave i nemaju osvrt na realizaciju.</p> <p>Preporuke</p> <p>Pripreme pisati za većinu časova. Sadržaj pripreme za realizaciju časa treba da sadrži jasno navedene ishode i relevantne aktivnosti učenika i nastavnika koje će doprinijeti ostvarenju vaspitno-obrazovnih ishoda časa. U zavisnosti od teme časa primjenjivati odgovarajuće metode, oblike i nastavna sredstva. Nakon većine časova dati napomene, osvrt i kraći zaključak o realizaciji planiranog.</p>						
43267	<p>Škola raspolaže skromnim nastavnim sredstvima i stručnom literaturom prema resursima za realizaciju Predmetnog programa. Nastavnik koristi raspoloživa nastavna sredstva i sa učenicima povremeno izrađuje skroman didaktički materijal. U nastavi se koriste odobreni udžbenici. Primjena računara i prateće opreme u nastavi je zanemarena.</p>						
43268	<p>Ocjenjivanje je u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o vrstama ocjena i načinu ocjenjivanja učenika. Nastavnik kombinuje metode usmenog i pismenog provjeravanja znanja. Učestalost ocjenjivanja je veća pred kraj klasifikacionih perioda. Ocjenjivanje je uglavnom javno ali nastavnik svoju ocjenu rijetko obrazlaže u odjeljenju, prije nego što ih unese u odjeljensku knjigu.</p> <p>Preporuke</p> <p>Ocjenjivanje vršiti redovno i blagovremeno, koristeći različite tehnike ocjenjivanja, kako bi data ocjena bila što jasniji pokazatelj učenikovog znanja.</p>						
43269	<p>Prostor za nastavu i učenje uređen je na konvencionalan način i o njemu se malo vodi računa o estetsko-saznajnoj motivisanosti učenika. Nastavnik povremeno sa učenicima izrađuje didaktički materijal.</p> <p>Preporuke</p> <p>Raditi na izradi raznovrsnijeg didaktičkog materijala i uređenja učionice kako bi prostor bio podsticajan i ugodan za rad.</p>						
43270	<p>Stručni aktiv čini prirodno-matematička grupa predmeta: matematika, hemija, fizika, biologija i informatika sa tehnikom. Plan rada aktiva sadrži potrebne elemente. Veliki broj predmeta unutar aktiva utiče da se neka pitanja iz djelokruga aktiva formalno razmatraju. Poslije svakog klasifikacionog perioda tabelarno se prikazuje broj učenika i distribucija ocjena ali ne i srednja ocjena i procenat prelaznosti. Ne vrši se analiza uspjeha i ne daju preporuke za njegovo poboljšanje. Članovi Aktiva prisustvuju planiranim semiinarima o čemu informišu Aktiv. Međusobne hospitacije nastavnika i organizacija uglednih časova nijesu predviđene u Planu rada Stručnog aktiva.</p>						
43271	<p>Dopunska nastava nije planirana i ne realizuje se.</p>						
43272	<p>Dodatna nastava se ne planira i realizuje</p>						

6.1.2. Izborni predmeti

6.1.3. Fakultativni predmeti

6.1.4. Obavezni izborni sadržaji

6.1.5. Razredna nastava

Prosvjetni nadzornik: Milica Čabarkapa						
6.1.5.2. Matematika						
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 13 Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3 Posjećena odjeljenja: III i V razred i oba razreda u (I i III) u PO Smriječno						
Broj posjećenih časova: 3						
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	43201	Organizacija nastave/učenja na času	7	X		
11	43202	Planiranje nastave	7	X		
11	43203	Pisane pripreme za čas	7	X		
11	43204	Upotreba nastavnih sredstava	7	X		
10	43205	Ocjenjivanje	7	X		
9	43206	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8	X		
8	43207	Rad Stručnog aktiva	6	X		
5	43208	Dopunska nastava	7	X		
5	43209	Dodatna nastava	7	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.01	USPJEŠNO		
Br. ind.	Obrazloženje					
43201	<p>Posjećeni časovi su realizovani kombinacijom frontalnog, sa, radom u paru, individualnim i grupnim oblikom rada i pogodnom kombinacijom metoda (dijaloške, monološke, ilustrativne i demonstracione). U uvodnom dijelu posjećenih časova, ponavljanjem ranije naučenih sadržaja, rješavanjem niza zadataka na plakatu sa aplikacijama (III razred), navođenjem primjera iz života i postavljanjem problemskog zadatka (V razred), izvršena je motivaciono-saznajna priprema učenika za rad i istaknut cilj nastave/učenja. U kombinovanom odjeljenju uspješno je organizovana smjena direktnog i indirektnog rada, kako po razredima, tako i po etapama časa. Objašnjenja, uputstva i pitanja nastavnika su prilagođena uzrastu učenika, uglavnom su blagovremena i podsticajna. U funkciji su razvijanja logičkog mišljenja i zaključivanja, koncentracije pažnje, motivacije, usvajanja i povezivanja programskih sadržaja. Nastavnici povremeno ukazuju na povezanost i primjenu izučavanih sadržaja u nastavi i svakodnevnom životu. Koriste dostupne resurse radi povećanja očitosti i dinamičnosti nastave, boljeg razumijevanja nastavnih sadržaja i lakšeg sticanja znanja, vještina (upotreba pribora za crtanje) i vrijednosnih stavova. Učenici su uglavnom zainteresovani za rad i uče u skladu sa svojim mogućnostima. Pozitivna atmosfera, saradnički odnos (nastavnik- učenik i učenik-učenik) doprinijeli su pojačanoj aktivnosti učenika III razreda, tako da su svi, radeći samostalno, u paru ili grupi uz korišćenje njima dopadljivog didaktičkog materijala prošli kroz relevantne, zanimljive i raznovrsne aktivnosti. Povratna informacija je uglavnom prisutna tokom znatnog dijela nastavnog procesa i učenici se pohvaljuju za napore i postignuća. Prepoznati su zahtjevi učenja učenika sa posebnim potrebama i na njih je adekvatno odgovoreno (u PO Smriječno rad po IROP-u i u nastavi pomaže asistent).</p> <p>Pogodna kombinacija oblika i metoda rada za planirane ishode učenja (u V razredu su iz kategorije minimalnih ishoda), izbor sadržaja i realizacija planiranih aktivnosti učenika uz upotrebu odgovarajućeg didaktičkog materijala i pribora za crtanje učinili su učenje efektivnim i efikasnim, tako da su planirani ishodi učenja u dobroj mjeri i ostvareni.</p>					
43202	<p>Godišnje planiranje rada je, osim za treći razred (142 časa) urađeno za 34 sedmice, odnosno 136 časova. Planovi po razredima imaju različitu formu. U planovima za I i II razred nedostaje tabelarni prikaz obrazovno-vaspitnih ishoda sa brojem časova za njihovu realizaciju. U svim planovima ishodi učenja za koje su određeni redni broj časa, pojmovi/sadržaj i korelacija (ponekad i aktivnosti) raspoređeni su po obrazovno-vaspitnim ishodima i mjesecima. Časovi koji su posvećeni lokalnoj zajednici i preduzetničkom učenju su posebno označeni ili su posebno izdvojeni u okviru godišnjeg plana. Planiranje ishoda učenja, odnosno odgovarajućih sadržaja je po udžbeniku, pa se otuda obrazovno-vaspitni ishodi u planovima za drugi, treći i četvrti razred presijecaju ili je njihov redosljed promijenjen. Dinamika realizacije planiranih časova je u skladu sa planiranjem. Nastavnica u III razredu u posebnom dodatku za svaki mjesec piše osvrt u objiku konstatacije: Planirani ishodi su realizovani, ili razlog pomjeranja jednog časa, odnosno planiranog ishoda učenja.</p> <p>Preporuke</p> <p>Sve uočene nedostatke plana, kao i uslove koji su doveli do određenih odstupanja treba bilježiti i pri novom planiranju uzeti u obzir.</p>					
43203	<p>Svi nastavnici imaju pripreme za neposredno izvođenje časa. U pripremama su osim, osnovnih i metodičko-didaktičkih podataka istaknuti obrazovno-vaspitni ishodi i ishodi učenja. Tok časa je prikazan po fazama, odnosno u tri koraka/aktivnosti. U pripremama nastavnika (osim, nastavnika u V razredu) uglavnom su napisane relevantne aktivnosti učenika, koje se ponekad prepliću sa proceduralnim aktivnostima i učenika i nastavnika i planiranim zadacima. Za posjećene časove sastavni dio priprema su nastavni listići, plakati i aplikacije. U priprema koje nastavnica (III) redovno piše u svesci dati su nastavni zadaci sa manje-više razrađenim didaktičko-metodičkim rješenjima. Osvrt koji povremeno</p>					

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>piše dat je kao konstatacija: Ishod je realizovan!. Kod svih nastavnika pri realizaciji pripreme, ciljevi i ishodi učenja su povezani sa aktivnostima potrebnim za njihovo ostvarivanje.</p> <p>Preporuke</p> <p>Poslije jednog ili više časova potrebno je pisati osvrt o realizaciji sa odgovarajućim dopunama-poboljšanjima koje treba koristiti u budućem radu.</p>
43204	<p>Škola uglavnom raspolaže nastavnim sredstvima, nastavnim pomagalicama i stručnom literaturom prema resursima za realizaciju Predmetno programa. Posebno je opremljena učionica u PO Smriječno: TV prijemnik, DVD, laptop, štampač, stari računar, računaljka, klavijatura, lopte, modeli tijela, zidne slike i panoi, bijela i zelena tabla i drugi didaktički materijal. Na posjećenim časovima korišćeni su nastavni listići, plakati, računaljka, različite slikovne aplikacije i pribor za crtanje. U nastavi se koriste odobreni udžbenici uz upotrebu odgovarajuće dodatne literature. Primjena računara i prateće opreme u nastavi je rijetka.</p> <p>Preporuke</p> <p>Primjenjivati računare i multimedijalnu tehnologiju u nastavi i učenike upućivati na dodatnu literaturu i internet.</p>
43205	<p>Ocjenjivanje je uglavnom, redovno, blagovremeno, raznovrsno i jasno. Aktivnosti i postignuća učenika se prate, provjeravaju, vrednuju i evidentiraju u odjeljenjskim knjigama. Nastavnica u III razredu ima sveske evidencije u kojoj po klasifikacionim periodima za svaki predmet po obrazovno-vaspitim ishodima ili njihovim segmentima i načinima provjere, bilježi postignuća učenika. Sveske učenika su uglavnom uredne. Nastavnici povremeno pregledaju rad učenika (udžbenici, sveske, nastavni listići). Srednja ocjena i procenat prelaznosti u posjećenom odjeljenju V razreda na kraju III klasifikacionog perioda su 3,36 (100%), a na trećem pisanom zadatku su 3,31 (89,47%). Upoređivanjem istih pokazatelja sa onim na kraju drugog klasifikacionog perioda 2,79 (100%) i 1,89 (52,63%) primjetna je značajna razlika (napredak) posebno, kod pisanog zadatka od 1,42. Učenici prvog ciklusa su na posjećenim časovima pokazali zavidan nivo znanja i samostalnosti u radu. Na času u V razredu zbog geometrijskih sadržaja i zadataka čija je sadržina određena minimalnim ishodom učenja: učenici će moći da izmjere površinu »ravnog« fizičkog objekta, koji je uglavnom ostvaren, jer učenici prebrojavaju jedinice mjere i određuju mjerni broj kod jednostavnijih figura iz udžbenika, nije se moglo utvrditi u kojoj su mjeri učenici ostvarili ishode učenja iz prethodna tri obrazovno-vaspitna ishoda.</p>
43206	<p>Učionički prostor I ciklusa (učionica III razreda u Matičnoj školi i PO Smriječno) je prijatan i podsticajan ambijent za boravak i učenje učenika. Osim odgovarajućih nastavnih sredstava i pomagala u njemu je solidan broj plakata i panoa sa matematičkim sadržajima i sadržajima drugih predmeta, koji prate razvoj učenja. U ovom prostoru u potpunosti su zadovoljeni zdravstveni zahtjevi, a lijepo uređene učionice su i estetski i saznanjno podsticajan izvor znanja van udžbenika. U učionici V razreda je nekoliko modela kvadra i kocke koje su učenici na prethodnom času napravili od od kartona. Svi nastavnici su za potrebe učenja/nastave uradili odgovarajući didaktički materijal (nastavni listići, plakati i aplikacije). Nastavnici sami i ponekad sa učenicima osmišljavaju i izrađuju didaktički materijal (pisani materijal, skice, sheme, plakati, panoi, fotografije, dječji crteži i radovi, modeli geometrijskih tijela, razne figure i predmeti) i time doprinose savladavanju zahtjeva savremene nastave.</p>
43207	<p>Plan rada Aktiva razredne nastave po mjesecima sadrži osnovne aktivnosti (podjela odjeljenja po nastavnicima, usvajanje godišnjih planova rada nastavnika, organizaciju slobodnih aktivnosti, dopunske i dodatne nastave i raznih manifestacija povodom značajnih datuma, usaglašavanje kriterijuma ocjenjivanja, identifikovanje postojećih i potrebnih nastavnih sredstava i pomagala, saradnja sa drugim aktivima, saradnja sa Vrtićem...) i za njih su određeni nosioci aktivnosti. Poslije klasifikacionih perioda po razredima i područnim odjeljenjima prvog ciklusa dat je broj učenika po nivoima opšteg postignuća, a za IV i V razred distribucija opšteg uspjeha učenika sa procentom prelaznosti, vladanje učenika i broj izostanaka, bez odgovarajuće analize. Aktiv razmatra realizaciju dopunske i dodatne nastave i njihov uticaj na postignuća učenika. Na oglasnoj tabli postoji raspored održavanja dopunske i dodatne nastave, kako za matičnu školu tako i za područna odjeljenja. Na sastancima se razmatraju stručna pitanja, a unutar Aktiva se povremeno planiraju hospitacije na nivou razreda (koje su prethodne školske godine realizovane u drugom klasifikacionom periodu) i ogledni časovi. Na završnoj sjednici kada se analizira rad Aktiva, konstatuje se da ogledni časovi nijesu održani, mada su pojedini časovi posjećeni od strane uprave bili na nivou oglednih časova. O učešću na seminarima i projektima nastavnici redovno informišu Aktiv. Plan rada Aktiva se realizuje predviđenom dinamikom. Prošle školske održano je pet sjednica, a ove do dana nadzora takođe, pet.</p> <p>Preporuke</p> <p>Na nivou Aktiva na kraju svakog klasifikacionog perioda raditi kvantitativno-kvalitativnu analizu postignuća učenika po predmetima, na nivou razreda i Škole i vršiti uporednu analizu postignuća učenika po klasifikacionim periodima. Realizovati ogledne časove i međusobne hospitacije nastavnika i analizirati ih u cilju stručnog usavršavanja na internom nivou.</p>
43208	Dopunska nastava je planirana i redovno se održava i za pet učenika V razreda održano je 12 časova.
43209	U planu za dodatnu nastavu po mjesecima su raspoređeni ishodi učenja. Svi učenici posjećenih odjeljenja, odnosno razreda: I-1, III-15 i 3 učenika V razreda pohađaju ovu nastavu, o čemu svjedoči evidencija u odjeljenjskim knjigama. Po odjeljenjima je održano od 10 do 15 časova.

Prosvjetni nadzornik: mr Blaga Žurić

6.1.5.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 13

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 4

Posjećena odjeljenja: I,II,III (PO), II/IV (PO), II i IV (MŠ)

Broj posjećenih časova: 4

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
30	43255	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	43256	Planiranje nastave	8		X		
11	43257	Pisane pripreme za čas	7		X		
11	43258	Upotreba nastavnih sredstava	8		X		
10	43259	Ocjenjivanje	7		X		
9	43260	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	9	X			
8	43261	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	43262	Dopunska nastava	8		X		
5	43263	Dodatna nastava	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.75	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
43255	<p>Uvodni dio časa realizovan je isticanjem ilustriranog panoa, motivisao je učenike i doprinio boljem definisanju ishoda učenja. Učenici su se osposobljavali da uočavaju, formulišu zapažaju i informišu o pročitanom tekstu. Osposobljavaju se za timski rad i samostalni govorni nastup (II). Primjenom različitih metoda podsticane su komunikacijske vještine čitanja i pisanja. Učenici poznaju pravila pisanja i uspješno pišu diktat (III).</p> <p>U područnom odjeljenju nastava se realizuje pravilnom smjenom direktnog i tihog rada uz različite aktivnosti učenika koje su doprinijele uspješnoj realizaciji obrazovno-vaspitnih ishoda. Upotrebom očiglednih sredstava uspješno je aktivirana radoznalost učenika i pravovremeno su upućivani na udžbenik i drugu literaturu. Uz primjenu didaktičkog materijala časovi su bili interesantni i aktivni. Evaluacija učenih sadržaja realizovana je na kraju časa.</p> <p>Na posjećenim časovima obrazovno-vaspitni ishodi realizovani su uspješno.</p>						
43256	<p>Godišnji planovi rada su usklađeni sa Predmetnim programom i ishodima učenja. Planirani su obrazovno-vaspitni ishodi, broj časova, vrijeme realizacije po mjesecima, sadržaji i pojmovi, teme (nastava jezika i nastava književnosti). Obrazovni shodi koji nijesu centralno planirani osmišljeni su i prihvaćeni od strane stručnih aktiva i verifikovani na Nastavničkom vijeću.</p>						
43257	<p>Nastavnice su imale detaljno urađenu pripremu za posjećeni čas. Priprema sadrži metode i oblike rada, nastavna sredstva, tok časa i povratnu informaciju. Navedeni su obrazovni ishodi i aktivnosti nastavnika i učenika po fazama časa. Nastavnice uglavnom redovno pišu pripreme dok manji broj nastavnica koristi stare pripreme. Nastavnicama razredne nastave uglavnom koriste stečena iskustva, uočene dobre i loše strane naredne godine za bolje pripremanje i realizovanje nastave.</p> <p>Preporuke</p> <p>Potrebno je redovno pisanje priprema u skladu sa obrazovno-vasovitim ishodima. Pripremu za kombinovani čas raditi po metodičkim pravilima u kombinovanom odjeljenju.</p>						
43258	<p>Nastavnice razredne nastave uspješno koriste raspoloživa nastavna sredstva koja pomažu lakšem ostvarivanju obrazovno-vaspitnih ishoda učenja. U stalnoj primjeni su nastavna sredstva: raznovrstan didaktički materijal, ilustrirani plakati, nastavni listići, posteri, slike, fotografije, razni modeli, figure...). Učenici se upućuju na udžbenik i radnu svesku. Informaciona tehnologija nije korištena na časovima.</p> <p>Preporuke</p> <p>Učenike upućivati na dodatnu literaturu i internet.</p>						
43259	<p>Ocjenjivanje je u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi i preporukama Predmetnog programa. Opisno ocjenjivanje je primijenjeno za sve nastavne oblasti. Sadržaji u sveskama (domaći i školski rad) uredni su, pregledaju se redovno i notiraju greške u njima.</p>						
43260	<p>Prostor za nastavu i učenje je prijatan i podsticajan za učenje. Zadovoljeni su estetski, zdravstveni i saznanj kriterijumi. Učionice su opremljene nastavnim sredstvima i didaktičkim materijalom koji omogućava različite oblike i metode rada. Nastavnice same ili sa učenicima izrađuju potrebna sredstva i time doprinose savladavanju zahtjeva savremene nastave.</p>						
43261	<p>Plan Aktiva razredne nastave sadrži osnovne aktivnosti (podjela odjeljenja, usvajanje godišnjih planova rada nastavnika, organizaciju slobodnih aktivnosti, dopunske i dodatne nastave, saradnju sa drugim aktivima, sa Vrtićem...) i za njih su određeni nosioci aktivnosti. Na sastancima se razmatraju stručna pitanja i planiraju hospitacije i ogledni časovi. Međutim, u zapisniku je konstatovano da ogledni časovi nijesu održani, Plan rada Aktiva realizuje se predviđenom dinamikom.</p> <p>Preporuke</p> <p>Realizovati ogledne časove i međusobne hospitacije nastavnika i analizirati ih u cilju stručnog usavršavanja na internom nivou.</p>						
43262	<p>Časovi dopunske nastave se ne realizuju u područnom odjeljenju zbog malog broja učenika. Realizuju se u matičnoj školi u IV razredu. Nastavnica posjeduje godišnji plan rada, a evidenciju o realizovanim časovima vodi u odjeljenjskoj knjizi. Ne analiziraju si efekti dopunske nastave na postignuća učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Analizirati efekte dopunske nastave na postignuća učenika.</p>						
43263	<p>Za dodatnu nastavu je urađen plan rada, a dokazi za njenu realizaciji nalaze se u odjeljenjskim knjigama.</p>						

Br. ind.	Obrazloženje
	Preporuke
	Planove rada dodatne nastave razraditi tako da omoguće individualni ritam rada i napredovanja prema mogućnostima učenika.

Prosvjetni nadzornik: Nataša Tomović

7. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima

7.1. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima.

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	43185	Postignuća na provjeri znanja i eksternoj provjeri znanja	7		X		
15	43186	Postignuća po klasifikacionim periodima tekuće godine	7		X		
15	43187	Postignuća učenika na višim nivoima takmičenja	7		X		
11	43188	Postignuća učenika na školskom takmičenju	6		X		
11	43191	Vaspitna postignuća: neopravdani izostanci, vladanje ...	7		X		
10	43189	Postignuća učenika sa posebnim potrebama	7		X		
8	43190	Postignuća po klasifikacionim periodima i na kraju prethodne godine	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.89	UGLAVNOM USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
43185	<p>U toku školske 2016/17. godine izvršena su eksterna testiranja učenika III, VI i IX razreda osnovne škole, eksterni maturalni ispit za učenike gimnazije i eksterni stručni ispit za učenike srednje stručne škole.</p> <p>Analizom rezultata sa testiranja u školskoj 2016/17. godini za učenike osnovne škole, najveća prosječna ocjena je bila iz ruskog jezika za IX razred 4,00. Najveći procenat prelaznosti od 100% na testiranju za VI razred je bio iz crnogorsko-srpskog, bosanskog, hrvatskog (CSBH) jezika i književnosti i matematike i za IX razred iz ruskog jezika i geografije. Najniža ocjena na testiranju u istoj godini je iz matematike za IX razred 2,0 a ujedno i najniži procenat prelaznosti od 65,22%. Poređenjem srednjih ocjena na testiranju i srednjih zaključnih ocjena uočena su mala odstupanja iz gotovo svih predmeta ali su značajnija odstupanja od 1,37 za engleski jezik VI razreda i 0,91 iz CSBH jezika i književnosti III razreda. Nakon analize rezultata eksternog maturalnog ispita učenika gimnazije najveća prosječna ocjena je 3,28 iz CSBH jezika i književnosti a najniža 2,25 iz matematike. Prelaznost iz svih predmeta je 100%. Srednje ocjene na testiranju i zaključne ocjene iz svih predmeta su neusklađene a konkretno odstupanja su 1,16 za CSBH jezik i književnost, 1,07 za engleski jezik i 1,53 za matematiku.</p> <p>Rezultati eksternog stručnog ispita za učenike srednje stručne škole su iz CSBH jezika i književnosti 2,50 a iz engleskog jezika 3,00. Ukupna prelaznost je bila 100% iz oba predmeta jer su u konačnim rezultatima uzeti u obzir i učenici koji su naknadno položili popravni ispit. Nema značajnih odstupanja između ocjena na testiranju i zaključnih ocjena.</p> <p>Obrazovna postignuća znanja i vještina učenika u ovoj Školi su odlična i primjenjiva u praksi i sa tim se potpuno slaže 53,33%, uglavnom se slaže 36,67%, djelimično se slaže 10% anketiranih nastavnika.</p> <p>Iz upitnika za učenike sa tvrdnjom da se znanje stečeno u Školi može primjenjivati u praksi 50% se potpuno slaže, 15,15% uglavnom se slaže, 13,64% djelimično se slaže, 13,64% ne slaže se i 7,58% ne zna.</p> <p>Generalno, uvidom i analizom dostavljenih podataka o postignućima učenika i rezultata ankete, može se zaključiti da učenici svih nivoa obrazovanja u Obrazovnom centru postižu zadovoljavajuće rezultate. U Obrazovnom centru se vodi uredna evidencija o postignućima učenika mada izostaje analiza i poređenje rezultata na testiranju i školskih ocjena i prijedlozi za unapređenje postignuća učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Stručni organi Obrazovnog centra treba da izvrše analizu odstupanja postignuća učenika na provjeri znanja u odnosu na školske ocjene i preduzmu mjere za smanjivanje ovih odstupanja.</p>						
43186	<p>U Obrazovnom centru objedinjeni su i sumarno prikazani podaci koji se odnose na uspjeh učenika na kraju svih klasifikacionih perioda tekuće godine za sve nivoe obrazovanja.</p> <p>Prelaznost učenika u osnovnom obrazovanju i vaspitanju (za 164 učenika od I do IX razreda) u I klasifikacionom periodu iznosi 78,65%, u II klasifikacionom periodu 84,14% a u III klasifikacionom periodu prelaznost iznosi 82,31%.</p> <p>Učenici I, II i III razreda su ocjenjeni opisno.</p> <p>Na kraju I klasifikacionog perioda tekuće školske godine u gimnaziji (za 57 učenika) prelaznost je bila 78,95%, na kraju II klasifikacionog perioda 77,19% a na kraju III klasifikacionog perioda 63,16%.</p> <p>Za učenike srednje stručne škole prelaznost (za 28 učenika) je bila 42,86%, na II klasifikacionom periodu 53,57% a na III klasifikacionom periodu 46,43%.</p> <p>Može se zaključiti da je na nivou Obrazovnog centra prelaznosti učenika na klasifikacionim periodima dobra.</p> <p>Stručne službe Obrazovnog centra su na klasifikacionim periodima vršile analizu postignuća učenika za sve nivoe obrazovanja.</p> <p>U upitniku sa tvrdnjom „Ocjenjivanje učenika je pravedno“ 22,73% učenika se potpuno slaže, 30% uglavnom se slaže, 21,21% djelimično se slaže, 22,73% ne slaže se a 3% ne zna.</p> <p>U upitniku za roditelje sa konstatacijom „Ocjenjivanje učenika je pravedno i dobro razrađeno“ 40% roditelja se potpuno slaže, 27,5% se uglavnom slaže, 22,5% djelimično se slaže, 7,5% se ne slaže a, 2,5% ne znaju.</p> <p>Analizom navedenih rezultata može se uočiti veliki procenat učenika (22,73%) koji se ne slaže da je ocjenjivanje učenika pravedno.</p> <p>Preporuke</p> <p>U okviru interne evaluacije Škole provjeriti način i objektivnost ocjenjivanja učenika.</p>						

Br. ind.	Objasnenje
43187	<p>U Obrazovnom centru vodi se evidencija u kontinuitetu o osvojenim nagradama i zapaženim rezultatima učenika osnovne i srednje škole na takmičenjima. Učenici su dobijali nagrade za učešće na Državnim takmičenjima, Olimpijadi znanja, likovnim i literarnim konkursima i slično.</p> <p>U toku školske 2016/17. godine učenik VI razreda je učestvovao na Državnom takmičenju iz matematike, učenik IX razreda je osvojio prvo mjesto u disciplini skok u vis i plasirao se za Državno takmičenje. Na opštinskoj smotri recitatora prvo mjesto je osvojio učenik III razreda koji je zajedno sa još jednom učenicom učestvovao i na Državnom takmičenju recitatora.</p> <p>Tri učenika gimnazije učestvovala su na Državnom takmičenju iz engleskog jezika, pet iz geografije, jedan iz matematike i jedan učenik iz fizike i postigli zapažene rezultate. U regionalnom kvizu "Poznajem domovinu-zato je volim" učestvovala su tri učenika i zauzeli četvrto mjesto. Jedna učenica I razreda gimnazije zauzela je prvo mjesto na opštinskoj smotri recitatora a na državnom takmičenju zauzela treće mjesto.</p> <p>U toku 2017/18. godine aktivniji su bili učenici gimnazije i već na početku školske godine su uzeli aktivno učešće na kvizu o poznavanju istorije Crne Gore pod nazivom "Crna Gora i njena sloboda". Jedna učenica je na likovnom konkursu na temu "Stop korupciji" osvojila sedmo mjesto. Učenici su uzeli učešća i na takmičenju u besjedništvu za srednjoškolce. Jedna učenica je na Državnom takmičenju iz matematike zauzela 11 mjesto a jedan učenik na Državnom takmičenju iz geografije zauzeo 21 mjesto.</p> <p>Analizom podataka koji se odnose na postignuća učenika na takmičenjima možemo zaključiti da Obrazovni centar ulaže napore i priprema učenike za takmičenja na opštinskom i državnom nivou.</p>
43188	<p>Nakon pregleda pedagoške evidencije Obrazovnog centra nisu jasno prepoznati načini organizovanja školskih takmičenja. Evidentno je da je organizovan određen broj takmičenja kao što su Dan sporta (takmičenje u različitim disciplinama: štafete igre, odbojka, košarka), učešće učenika povodom Svjetskog dana poezije, učešće učenika na takmičenju iz atletike.</p> <p>Preporuke</p> <p>Organizovati školska takmičenja, uključiti veći broj učenika i evidentirati njihove rezultate.</p>
43191	<p>Školske 2016/17. godine vaspitno-obrazovni proces realizovao se za 337 djece-učenika raspoređenih u 29 vaspitno-obrazovnih grupa ili odjeljenja.</p> <p>Učenici osnovne škole, njih 174, ostvarili su ukupno 9164 izostanaka od čega 8850 opravdanih i 314 neopravdanih izostanaka, odnosno 52,66 od čega opravdanih 50,86 izostanaka po učeniku, odnosno 1,80 neopravdanih časova po učeniku.</p> <p>Učenici gimnazije (59 učenika) su imali 5060 izostanaka i to 4802 opravdanih i 258 neopravdanih. Prosječan broj izostanaka po učeniku je 85,76 i to opravdanih 81,38 časova po učeniku a neopravdanih po učeniku 4,37 po učeniku.</p> <p>Učenici stručne škole (27 učenika) su a kraju školske godine imali 2040 izostanaka od čega 1837 opravdanih i 203 neopravdanih odnosno 75,55 izostanaka po učeniku. Prosječan broj opravdanih izostanaka je 77,16 časova po učeniku i neopravdanih 5,36 po učeniku.</p> <p>Analizom ovih podataka i upoređivanjem sa podacima iz prethodnog nadzora, može se zaključiti da je broj izostanaka veći nego u prethodnim godinama. Najveći broj izostanaka su napravili učenici gimnazije.</p> <p>Svi učenici osnovne škole i gimnazije su imali primjerno vladanja a u stručnoj školi su imali svi učenici primjerno vladanje, sem dva učenika koji su imali dobro vladanje zbog neopravdanih izostanaka.</p> <p>U sklopu upitnika sa iskazom „Izrečene vaspitne mjere su pravedne i pozitivno utiču na ponašanje učenika“ potpuno se slaže 47% , uglavnom se slaže 18,18%, djelimično se slaže 19,7%, ne slaže se 9% dok 6% anketiranih učenika ne zna. Sa identičnom konstatacijom 60% potpuno se slaže, 25% uglavnom se slaže, 5% djelimično se slaže, 7,5% ne slaže se i 2,5% anketiranih roditelja ne zna. Analizom stavova učenika i roditelja uočen je veliki procenat poklapanja prema izrečenim vaspitnim mjerama pri čemu dominira saglasnost sa izrečenim vaspitnim mjerama.</p> <p>Preporuke</p> <p>Izvršiti analizu i ustanoviti razloge velikog broja opravdanih izostanaka učenika sa nastave i u skladu sa rezultatima analize preduzeti odgovarajuće mjere.</p>
43189	<p>Obrazovni centar pohađa sedmoro djece-učenika sa posebnim obrazovnim potrebama (POP) koji imaju Rješenja o usmjeravanju i za sve je izrađen individualni razvojno obrazovni plan (IROP) u skladu sa Zakonom. U vrtiću je jedno dijete, u osnovnoj školi pet učenika i jedan učenik u srednjoj školi.</p> <p>U Rješenju o usmjeravanju djeteta sa POP koje boravi u vrtiću navedeno je da je Ustanova u kojoj boravi dužna, između ostalog, da obezbijedi redovan rad sa logopedom i oligofrenologom i asistenta u nastavi kao tehničku podršku. Obrazovni centar nije u mogućnosti da do kraja ispoštuje ovo rješenje, jer nema zaposlene ove stručne saradnike, što predstavlja problem i djetetu i roditelju. Pronađena su alternativna rješenja u saradnji sa Mobilnim timom.</p> <p>U Godišnjem planu rada postoji plan podrške djeci sa posebnim potrebama u kome se navode koraci od identifikovanja djece sa POP, preko formiranja saradničkog tima, uspostavljanja saradnje sa komisijom za usmjeravanje, do izrade i praćenja realizacije IROP-a.</p> <p>Preporuke</p> <p>U saradnji sa Mobilnim timom pružiti dodatnu podršku djetetu sa posebnim obrazovnim potrebama koji boravi u vrtiću.</p>
43190	<p>Stručne službe Obrazovnog centra posjeduju sumarne podatke o postignućima učenika po svim klasifikacionim periodima za predhodnu i tekuću školsku godinu.</p> <p>U toku 2016/17. školske godine prelaznost za 164 učenika osnovne škole u I klasifikacionom periodu iznosi 64,75%, u II klasifikacionom periodu 68,85%, u III klasifikacionom periodu 71,31%, u IV klasifikacionom periodu 90,78% a na kraju školske godine 100%.</p> <p>Učenici I, II i III razreda su ocjenjeni opisno.</p> <p>Analizom prosječnih ocjena po predmetima zaključuje se da nema značajnih razlika i da prosječne ocjene kreću u rasponu</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>od 2,52 do 4,00.</p> <p>U Obrazovnom centru stručne službe prate uspjeh učenika i u srednjem opštem i stručnom obrazovanju.</p> <p>Na kraju I klasifikacionog perioda školske 2016/17. godine u gimnaziji prelaznost za ukupno 59 učenika je bila 76,27%, na kraju II klasifikacionog oerioda je 84,75%, III klasifikacionog perioda je 94,64%. i na kraju IV klasifikacionog perioda je 100%. Nema značajnih razlika u prosječnim ocjenama i one su u rasponu od 3,78 do 4,44.</p> <p>Za smjer tehničar prodaje prelaznost za 27 učenika na I klasifikacionom periodu je bila 25,93% , na II klasifikacionom periodu 33,33%, III klasifikacionom 59,26% a na IV klasifikacionom periodu 100%. Nema značanih razlika u prosječnim ocjenama.</p> <p>Obrazovni centar posjeduje urednu evidenciju o dodjeljenim diplomama Luča najboljim učenicima. Za školsku 2014/15. godinu ovu diplomu su dobila dva učenika, za 2015/16. godinu šest učenika, za 2016/17. godinu pet učenika (12% od ukupnog broja učenika IX razreda).</p>

- Opšta preporuka:

Obaveza direktora škole je da sa Izvještajem upozna nastavnike, Savjet roditelja i Školski odbor (član 13. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

Na osnovu ovog Izvještaja, direktor škole treba da uradi Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada i dostavi ga Zavodu za školstvo u roku od 30 dana od dana prijema ovog izvještaja (član 14. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

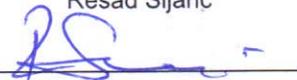
- Pravna pouka:

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izvještaj škola može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izvještaja.

Vođa tima nadzornika
Vojin Cicmil

Direktor
Rešad Sijarić

Dostavljeno:

JU Obrazovni centar - Plužine
Ministarstvu prosvjete
Arhivi

Prilog 1.

VASPITNO-OBRAZOVNI RAD - DOM UČENIKA

Prosvjetni nadzornik: Vojin Cicmil

Vaspitno-obrazovni rad

Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Procjena kvaliteta				
OPŠTI INDIKATORI		Bodovi	VU	U	Z	NZ
1.	Planiranje vaspitača	8		X		
2.	Pripreme vaspitača	8		X		
3.	Godišnji program vaspitnog rada – struktura i sadržaj	9	X			
Opšta procjena kvaliteta		8,33	USPJEŠNO			

Broj indikatora	Obrazloženje
1.	<p>Planiranje vaspitača je zasnovano na ishodima vaspitnog rada i Osnovama programa vaspitnog rada za domove učenika. Vaspitači su sačinili godišnje i mjesečne planove vaspitnog rada za dvije vaspitne grupe po područjima vaspitnog rada, koji su istovjetni. Planovi su realni u odnosu na resurse Doma. Međutim, prilikom planiranja nedostaje uvažavanje individualnih karakteristika učenika vaspitne grupe, prilagođavanje njihovim potrebama, a posebno uzrasnoj dobi učenika (učenici osnovne i srednje škole). Vaspitači sačinjavaju i individualne planove vaspitnog rada za učenike koji slabije napreduju u ostvarivanju vaspitnih ishoda i postignuća u školi, kao i za učenike sa IROP-om.</p> <p>Preporuka</p> <p>Obezbijediti da vaspitači razmatraju planove vaspitnog rada na sastancima vaspitne grupe, kao i da prilikom planiranja, koriste individualne podatke o učenicima (dosije učenika), kako bi oni bili realno prilagođeni potrebama učenika za obje vaspitne grupe.</p>
2.	<p>Vaspitači sačinjavaju mjesečne i dnevne tematske pripreme za realizaciju ishoda vaspitno-obrazovnog rada. Priprema sadrži teme, ciljeve, ishode, ciljnu grupu, razradu, vrijeme realizacije, metode i oblike vaspitnog rada, literaturu i osvrt na realizaciju ishoda. Sadržaj priprema je u korelaciji sa evidencijama u Dnevniku vaspitnog rada.</p>
3.	<p>Godišnji plan i program vaspitnog rada je sastavni dio Godišnjeg plana i programa rada Doma. Struktura godišnjeg plana i programa vaspitnog rada vaspitača je jasna i pregledna i sadrži oblasti vaspitnog rada, teme, ciljeve, ishode i vrijeme realizacije. Ishodi vaspitnog rada su jasno definisani, raspoređeni po mjesecima i u skladu su sa Osnovama programa vaspitnog rada za domove učenika. Godišnji plan je operativno razrađen kroz mjesečne planove/pripreme vaspitača. Takođe, Godišnji plan sadrži i operativne planove vaspitača o slobodnim aktivnostima učenika (sekcije) po vaspitnim grupama. Evidencije o ostvarivanju ciljeva vaspitno-obrazovnog rada su uredne i individualizovane u Dnevniku vaspitnog rada i odražavaju planirane sadržaje programa.</p>

Prilog 2.

VASPITNO-OBRAZOVNI RAD PO PODRUČJIMA AKTIVNOSTI – VRTIĆ

Prosvjetni nadzornik: Nataša Tomović

Vaspitno-obrazovni rad po područjima aktivnosti

Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Procjena kvaliteta				
OPŠTI INDIKATORI		Bodovi	VU	U	Z	NZ
1	Oganizacija aktivnosti	8		X		
2	Ostvarenost ciljeva	7		X		
3	Uslovi rada na koje može uticati vaspitač	8		X		
4	Pisane pripreme za dnevne aktivnosti	8		X		
5	Planiranje aktivnosti	8		X		
6	Priprema i upotreba didaktičkih sredstava i materijala	8		X		
7	Specijalizovani programi	7		X		
8	Rad stručnih aktiva	8		X		
9	Aktivnosti izvan vrtića	8		X		
10	Radovi djece	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave /učenja		7,8		USPJEŠNO		

Broj indikatora	Obrazloženje
1	U sastavu vrtića nalaze se dvije vaspitne grupe (mlađa i starija vaspitna grupa), jedna grupa trostnog programa i dvije interaktivne službe. Ukupan broj upisane djece je 52 o kojima brine pet vaspitačica, jedna medicinska sestra i profesorica engleskog jezika. Neposredni vaspitno-obrazovni rad obavljaju vaspitačice koje poštuju zvaničnu programsku orijentaciju. Na osnovu pregleda pedagoške evidencije, neposrednog praćenja aktivnosti, uočeno je da se planiraju i realizuju različite vrste aktivnosti a da se pri tom polazi od potreba i interesovanja djece. Rad se odvija u izuzetno prijatnom ambijentu koji je potpuno primjeren djeci.
2	Analizom kompletne pedagoške dokumentacije vrtića, konstatovano je da se poštovao princip tematskog planiranja i da su sve vaspitačice svoj rad orjentisale ka ciljevima koji su precizirani i navedeni u mjesečnom/tematskom planu za sva područja aktivnosti. Birane su prikladne teme a neke su „ To sam ja“, „ Kad jesen dođe“, „ Proljeće se budi“, „ Kad porastem biću...“ i sl. koje su potom razrađene kroz podteme. Aktivnosti koje su ponuđene djeci su djelimično usklađene sa formulisanim ciljevima na tematskom nivou. Vaspitačice nakon realizovane teme rijetko vrše osvrt na postavljene ciljeve, što bi trebalo da bude ustaljen princip rada, jer se tek na osnovu provjere ostvarenosti ciljeva može vršiti dalje planiranje. Preporuke Aktivnosti uskladiti sa postavljenim ciljevima. Nakon obrade tematske cjeline vaspitačice treba da izvrše procjenu ostvarenosti postavljenih ciljeva.
3	Cjelokupni prostor vrtića, kako radnih soba tako i holova i trijažnog prostora, prostran je i izuzetno prijatan za boravak djece. Radne sobe su opremljene sa odgovarajućim namještajem koji je fleksibilan te vaspitačice prilagođavaju broj i položaj centara interesovanja potrebama djece a u skladu sa temom. Na pitanje „U kojoj mjeri ste zadovoljni uslovima za boravak vašeg djeteta u vrtiću (prostor, oprema, bezbjednost,...)?“ 95% roditelja je odgovorilo da su zadovoljni a 5% da su uglavnom zadovoljni. Vaspitačice u radu koriste odgovarajući didaktički, potrošni, prirodni i ambalažni materijal u vaspitno-obrazovnom procesu. Djeca rado učestvuju u ponuđenim aktivnostima a vaspitačice izlažu njihove radove uglavnom na trijažnom prostoru vrtića, rjeđe u radnoj sobi. Dječiji radovi koji su izloženi nisu praćeni potrebnim podacima (ime, prezime, uzrast, tema, tehnika i sl.). Preporuke Prilikom izlaganja dječijih radova navoditi potrebne podatke i izlagati ih u skladu sa tematskom koncepcijom.
4	Vaspitačice redovno vrše planiranje i na mjesečnom/tematskom nivou kao na nedjeljnom i dnevnom. Izrada planova se vrši u skladu sa uputstvima u dnevnicima rada vaspitne grupe. Većina planiranih aktivnosti, sadržaja korespondira sa aktuelnom temom.
5	U procesu vaspitno-obrazovnog rada vodi se računa o smjenjivanju mirnih i dinamičnih aktivnosti, što dobrim dijelom održava pažnju djece a i u skladu je sa njihovim mogućnostima. Sve aktivnosti su u formi igre u kojoj djeca aktivno učestvuju.
6	Uz gotovi didaktički materijal se koristi i prirodnim i ambalažni materijal. Ponekad je kombinovanje ovih materijala nepotrebno.
7	U vrtiću se pored redovnog programa za područja aktivnosti u predškolskom vaspitanju i obrazovanju realizuje i program za engleski jezik. Ovaj program se realizuje od ove školske godine što je u skladu sa izmjenama Zakona. Realizuje se i posebni program za dijete sa POP mada u dnevniku rada nema evidencije o tome već u individualnom razvojnom obrazovnom planu. U okviru ankete za roditelje na pitanje „U kojoj mjeri program koji se realizuje u vrtiću uvažava: razvojne potrebe, individualne sklonosti, iskustva i sposobnosti djece?“ svi anketirani roditelji su odgovorili da u potpunosti uvažava.

8	Statutom JU Obrazovnog centra od 2011. godine predviđeno je formiranje Stručnog vijeća i stručnog aktiva predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Na sastancima ovih stručnih orana razmatraju se teme: rad sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama, kako unaprijediti rad, nabavka potrošnog i didaktičkog materijala i sl.
9	Dobar dio aktivnosti se realizuje i van radnih soba u lijepom dvorištu i na obližnjem sportskom terenu. Djeca sa interesovanjem prate promjene u prirodi, opisuju ih, borave i igraju se na otvorenom. U okviru kulturne i javne djelatnosti vrtića realizuje se obilježavanje Dječije nedjelje, svečanosti prilikom smjena godišnjih doba, izložbe dječijih likovnih radova raznim povodima kao što su 8 mart, Dan Ustanove, Dan inkluzije, sporta, Bazar i sl. U okviru ankete za roditelje na pitanje „U kojoj mjeri je vrtić u kojem boravi vaše dijete otvoren za saradnju sa lokalnom sredinom?“ svi anketirani su odgovorili da je vrtić otvoren
10	Produkti dječijih aktivnosti koji su nastali kao rezultat njihovih aktivnosti kroz igru izloženi su na trijažnom prostoru i tako su dostupni roditeljima. Dječiji radovi su rađeni raznim likovnim tehnikama i materijalima koji su na kreativan način osmišljeni. Radovi uglavnom odražavaju aktuelnu temu mada dio njih u radnim sobama datira iz prethodnih perioda..

POSTIGNUĆA ZNANJA I VJEŠTINA UČENIKA/DJECE PREMA OBRAZOVNIM STANDARDIMA - VRTIĆ

Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Procjena kvaliteta				
OPŠTI INDIKATORI		Bodovi	VU	U	Z	NZ
1	Razvoj djece	7		X		
2	Dječje stvaralaštvo	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave /učenja		7,5		USPJEŠNO		

Opis		Opis
		Obrazloženje
1		O razvoju i napredovanju djece vode brigu pored vaspitačica i medicinska sestra i pedagoškinja. Kumulativni kartoni djece odnosno portfolia formirani su i sadrže osnovne podatke i likovne radove, radne listove i svjedoči o tempu i nivou razvoja. Portfolio ne sadrži razne vrste posmatranja djeteta, anegdotske i druge bilješke i sl
		Preporuka
		Portfolio djece dopuniti u skladu sa uputstvima dobijenim u okviru edukacija.
2		Dječije stvaralaštvo je zastupljeno kroz javne nastupe u vidu muzičko-scenskih nastupa i izlaganja likovnih radova. Kroz saradnju sa lokalnom sredinom-Opštinom Plužine, UNICEF-om, Save the children, Pedagoškim centrom CG i ostalim organizacijama, uspješno je promovisano dječije stvaralaštvo.